HALKIN SÖZÜ
HALKIN KALBİ
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 12 — No. 4246 | Yazı işleri telefonu: 20203 | PAZARTESİ 1 HAZİRAN 1942 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 kuruş

(Bu sabah gelen haberler 5 nci sayfamızdadır)

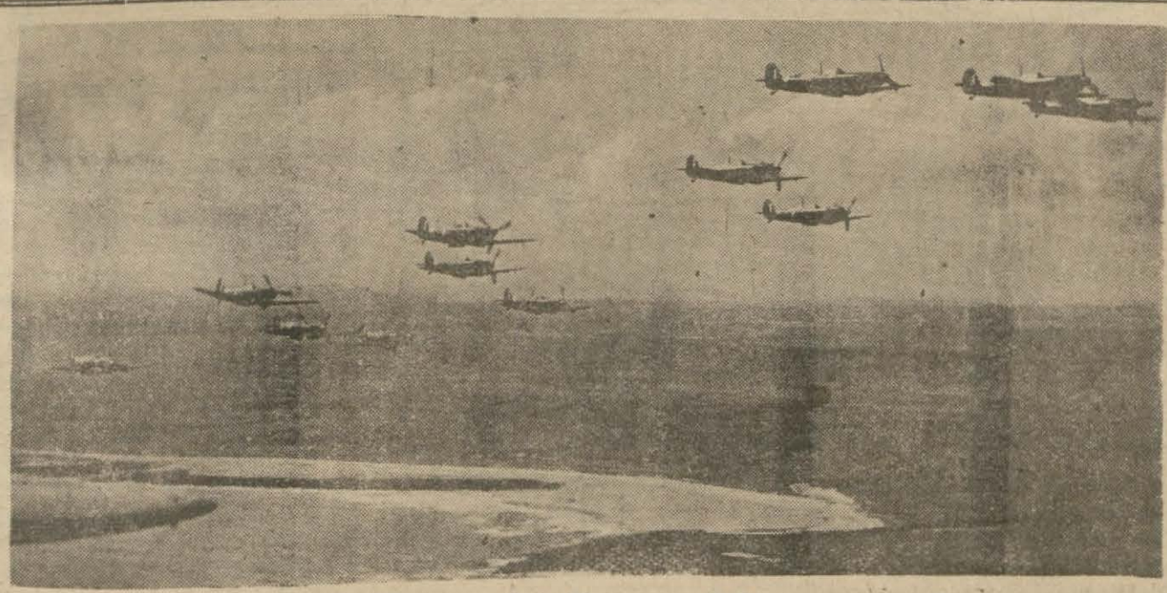

İngiliz tayyareleri Manşı geçerlerken

Fenerbahçe dün güzel bir oyunla Admirayı 2 - 1 yendi

Maç çok zevkli ve temiz cereyan etti. Fenerliler birinci devrenin tamamını ve ikinci devrenin yarısını hâkim oynıyarak geçirdiler

Dünkü atletizm müsabakaları

Dünkü maçtan çok heyecanlı bir safha: Fenerbahçeliler Admira kalesi önünde

Viyananın Admira takımı dün ilk maçını Kadıköyünde Fenerbahçe ile yaptı. 10 binden fazla bir kalabalığın bulunduğu bu maçta 5716 lira hasılat elde edildi. İlk devreyi galib bitiren Fenerbahçe takımı maçı da 2-1 kazandı.

(Devamı 6 ncı sayfada)

İngilizlerin ağır bir hava taarruzu

1000 den fazla tayyare Almanyaya saldırdı

Ana hedefi Kolonya şehri teşkil etti

44 İngiliz tayyaresi düşürüldü, Almanlar hasarlar olduğunu bildiriyorlar

"Tedhiş taarruzu,,

Londra, 31 (A.A.) — İngiltere hava nezaretinin bugünkü Pazar tebliği:

Dün gece 1.000 den fazla bomba uçağı Ruhr havzasında ve Rhenanie'deki askerî hedeflere taarruz etmişlerdir. Ana hedefi Kolonya şehri teşkil etmiştir.

Tam raporlar henüz hazır değilse de hava kuvvetlerimizden alınan ilk raporlar, taarruzun kayda

(Devamı 5 inci sayfada)

Denizlerde

Almanlar yeniden 22 vapur batırdılar

Mayıs ayı içinde batırılan vapurların sayısı 140 ı buldu

Berlin, 31 (A.A.) — Alman umumî karargâhı tarafından neşredilen hususî bir tebliğde Alman denizaltılarının garbî Atlantikte yeniden 106.800 ton luk 22 vapur batırdıklarını bildirmektedir.

Alman denizaltı filosu bu suretle Mayıs ayında 767.400 ton luk 140 vapur batırmıştır.

Cenevre, 31 (A.A.) — D. N. B. — Vaşington'dan bildiriliyor:

Yeniden Atlantikte bir Amerikan ticaret gemisinin batırıldığı Cumartesi günü öğleden sonra Amerika bahriye nazırlığı tarafından resmen bıldirilmiştir.

Doğuda son harb vaziyeti

Almanlar merkez ve şimalde taarruz ediyorlar

Ruslar da, Harkof muharebesi sona erdi diyorlar

Sovyet hususî tebliği: "Almanlar 90 b.n ölü ve esir verdiler, 1511 top kaybettiler,,

Hava faaliyeti

Berlin, 31 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Şark cephesinin merkez ve şimal kesiminde mevzii Alman taarruz-

(Devamı 5 inci sayfada)

Libyada muharebe şiddetini artırdı

SON SAFHA

İngilizler, durum gayrı müsaid değildir diyorlar

Alman tebliği: "Mücadele devam ediyor,,

İtalyanlar ise bir amiral ve 2 bin esir aldıklarını bildiriyorlar

Kahire 31 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhı tebliği:

Dünkü Cumartesi günü Knight Bridge çevresi dolaylarındaki çarpışma artan bir hızla devam etmiştir.

Düşman zırhlı kuvvetlerine, kara ve hava kuvvetlerimiz tarafından durmadan taarruzlar yapılmış ve çok önemli zararlara uğratılmışlardır.

Düşmanın mayin tarlalarımızda yaptığı delikler içinde şiddetli savaşlar olmuş, fakat düşman buralarını çok büyük güçlükle kullanabilmiştir.

Dört gündür süren çarpışma son

(Devamı 5 incl sayfada)

İlkbahar at yarışlarının beşincisi dün yapıldı

Millî Şef yarışları alâka ile takib buyurdular

Ankara 31 (Hususî) — İlkbahar at yarışlarının beşincisi bugün Hipodromda kalabalık bir seyirci kütlesinin önünde yapılmıştır. Yarışlara Millî Şef İsmet İnönü de şeref vermişler ve sonuna kadar büyük bir alâka ile koşuları takib buyurmuşlardır.

Yarışların neticeleri şunlardır:

Birinci koşu:

1 — Fehmi Simsaroğlunun Destegülü.

2 — Suad Karaosmanın Reni.

3 — Suad Karaosmanın Lidosu.

İkinci koşu (Sakarya koşusu):

(Devamı 2 nci sayfada)

Alman öncüleri bir Sovyet köyünde

Dün sabah Pariste kanlı bir arbede oldu

Halk iaşe mağazasına hücum etti

Bir polisle, bir muhafız öldü, birkaç polis de yaralandı

Paris 31 (A.A.) — Paris Soir gazetesinin son saat sütunlarında şu haber okunmuştur:

Bu sabah Seine sokağında 67 numaralı iaşe mağazasının önünde şiddetli bir arbede olmuştur. Mağazaya hücum eden halk, gıda maddelerini yağma etmeğe başlamış ve sokakta sıra bekleyen halka atmıştır. Polislerin müdahalesi üerine bir kaç el silâh atılmıştır. Bir polise bir bisikletli muhafız öldürülmüş ve birkaç polis yaralanmıştır.

Bazı vergi ve resimlere yapılan zamların tatbikına bugün başlandı

Bir kutu kibrit bugün 4 kuruşa satılmaktadır

yeni kanunlar dünkü resmî gazetede neşredildi

Fevkalâde vaziyet dolayısile bazı vergi ve resimlere yapılan zamların tatbikına bu sabahtan itibaren başlanmıştır. Kibrit ve çakmak taşlarından alınan müdafaa vergilerinin artırılması dolayısile bir kutu kibrit bugün 4 kuruşa satılmaktadır.

Mektub ücretlerine yapılan yeni zamlarla şehir dahili ve şehir harici mektub posta ücretleri 6 kuruş

(Devamı 5 inci sayfada)

Çinlilere göre

Japonlar zehirli gaz kullanıyorlar

Çungking, 31 (A.A.) — Çungking eyaletinin merkezi olan Kinh wa'ya karşı yapılan taarruz esnasında evvelce bu şehri tahliye etmiş olan Çin kuvvetleri gaz taarruzu karşısında gerilemek zorunda kalmadan evvel 700 Japon öldürmüşlerdir.

Japonlar tarafından zehirli gaz kullanılması neticesinde Çin kuvvetleri 125 kilometre şimali garbide bulunan Lonşiden de çekilmişlerdir. Bu şehirde yapılan sokak muharebelerinde Japonlar 1000 ölü vermişlerdir.

Amerikada muzika aleti imali yasak edildi

Vaşington, 31 (A.A.) — Amerikada her türlü muzika aleti imali önümüzdeki Haziranın 30 undan itibaren yasak edilmiştir Mevcud muzika aletleri askerî muzikalara dağıtılacaktır.

Tramvay seferleri bugünden itibaren bazı hatlarda azaltıldı

Sirkeci - Yedikule tramvayları bu sabahtan itibaren Yedikule ile Beyazıd arasında sefer yapmıya başladılar

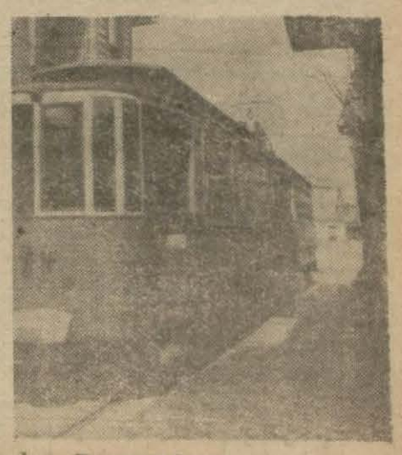

Elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünün bandajsızlık yüzünden bazı hatlarda tramvay seferlerini azaltmağa karar verdiğini yazmıştık. Bu karar cümlesinden olarak Sirkeci - Yedikule tramvayları bu sabahtan itibaren Yedikule ile Beyazıd arasında sefer yapmağa başlamışlardır. Bazı hatlarda da saat 14 ile 17 arasında yolcu az olduğundan sefer adedi azaltılacaktır.

Tramvay idaresi Eminönü - Bebek hattından tramvayların Ortaköye kadar sefer yapmaları hususunda tetkiklerde bulunmaktadır. İdarede mevcud romork adedi de azalmış olduğundan Edirnekapı - Sirkeci, Topkapı - Sirkeci, Yedikule - Beyazıd hatlarında bazı seferler yalnız motrisle yapılacaktır.

Alman demiryolu münakale sistemi bozulmuş

Londra, 31 (A.A.) — Alman nakliyat nazırlığı müsteşarı Wilhelm Kleinmann'ın sıhhî sebebler bahanesile azli hakkında tefsirde bulunan Times gazetesinin diplomatik muhabiri, Alman demiryolu münakale sisteminin askerî mahfillerde, şeflerde ve halk arasında endişe uyandıracak derecede bozulduğunu kaydediyor.

Kleinman Nazi Partisine daha kuruluşunda iltihak etmiş eski bir azadır.

İlkbahar at yarışlarının beşincisi dün yapıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

1 — Fikret Atlının Gungadin'i.
3 — İlhami Alıkaçın Heybeli'si.
2 — Kadri Yılmazın Yavuz'u.

Üçüncü koşu (Paladögen koşusu):

1 — Hüsnü Özenin Alceylan'ı.
2 — Atlisporun Sekban'ı.
3 — Mehmed Atanın Yavuz'u.

Dördüncü koşu:

1 — Nuri Sümerin Ceylantek'i.
2 — Niyazi Kurtayın Bozkurd'u.
3 — İsmail Hakkı Tekçinin Kırat'ı.

Beşinci koşu:

1 — Suad Karaosmanın Barbaros'u.
2 — Fikret Atlının Harpman'ı.

Amerikada birçok Alman tebeası tevkif edildi

Nevyork 31 (A.A.) — Federal araştırma bürosu Cumartesi günü Nev-Jersey'de Edgewater'de bir polis baskını yapmış ve birçok Alman tebaası ile başka yabancı düşman tebaalarını tevkif etmiştir. Burada silâhlar, küçük deniz taşıtları ve haritalar müsadere olunmuştur.

Bulgaristandaki Polonya tebeaları toplanma kamplarına gönderildi

Sofya 31 (A.A.) — Hükûmet, Bulgaristanda oturan Polonya tebaalarının toplanma kamplarında göz altı edilmelerine karar vermiştir. Bulgaristandaki Polonya kolonisi takriben 3 bin kişi kadardır.

Elazığ kız enstitüsünün sergisi

Elâzığ, 31 (A.A.) — Elâzığ kız enstitüsü 1941 - 1942 sergisi halkevi salonunda General Abdullah Alpdoğanın huzurları ve kalabalık bir halk kütlesi önünde açılmıştır.

Amerikada benzin tahdidatı neticesinde kazalar azaldı

Nevyork, 31 (A.A.) — Benzinin kart usulüne tâbi tutulması üzerine Birleşik Amerikada otomobil seyrüseferlerindeki kısıntı sebebile kaza adedi pek ziyade azalmıştır. Bu suretle Mayıs ayında yalnız 60 kaza olmuştur. Geçen senenin Mayısında ise 451 kaza olmuştur.

Çörçilin oğlu bir otomobil kazası geçirdi

Cenevre, 31 (A.A.) — Londradan bildiriliyor:

İngiliz Başvekili Churchill'in oğlu bir otomobil kazası netcesinde İskenderiyede bir askerî hastaneye nakledilmiştir. Bir İngiliz harb muhabiri aynı kazada ölmüştür.

TAKVİM — Haziran

Rumi sene 1858 Mayıs 19	1 Pazartesi Resmi sene 1942	Arabi sene 1351 Hızır 27

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.		İMSAK S.	İMSAK D.
5	31	C. evel 16	3	16
08	57		06	42

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
V.	18	12	17	11	20	34	22	38
E.	4	38	8	37	12	—	1	59

Resimli Makale: Hayat yolları

İki şehri yekdiğerine bağlıyan muhtelif yollar vardır, bazıları müstakim hattı takib ederler, kısadırlar, bazıları ise bilâkis dolaşık istikametten giderler, uzundurlar, yolun en kısası, en zahmetsizi tercih edilir, fakat imkân bulunmazsa seyahatten vazgeçilmez, uzun yola girilir.

İnsanları hayatta yayelerine götüren vasıtalar iki şehri yekdiğerine bağlıyan muhtelif yollara benzerler, zahmetsizdirler, bazıları ise işe yarıyamadan önce hazırlık devresine ihtiyaç gösterirler. Semere vermeleri geç olur. Fakat esas bu vasıtanın kolay ve zor olmasında değil, mutlâka ele geçmesindedir.

Şehir Haberleri

Tacirlerin kuracakları birlik yakında faaliyete geçiyor

Birliğe girmeyenler veya çıkarılanlar alım, satım ve imal den mahrum kalacaklar

Ticaret Vekâleti perakende satış yapan tüccarlarımızın kendi aralarında birleşerek birer birlik kurmalarını muvafık bulmuştur. Bu hususta yapılan tetkikler sona girmiş ve birlik umumî statüsü hazırlanmıştır. Bu nizamnameye göre, birliğe girmiyenlerle birlikten çıkan veya çıkarılan azaların, birliğin iştigal mevzuuna giren maddeleri alması, satması veya bunları imal etmesi menedilmiş bulunmaktadır. Birlik millî korunma kanunu hükümlerinin tatbik ve memleket ihtiyaçlarını temin ve iç piyasaların tanzimi hususunda Vekâlete yardımcı olacaktır. Birlik azasının sayısı mahdud değildir. İdare heyeti umumî heyet tarafından ve kendi azaları arasında seçilen 8 mümessilden ve bir umumî kâtibden mürekkeb olacaktır. Ayrıca mesleki komiteler teşkil edilerek faaliyet imkânları genişletilecektir.

Bugün 1942 malî yılının ilk günüdür

Bugün 1942 malî yılının ilk günüdür. Bütün resmî daire ve müesseselerde yeni kadro ve bütçelerin tatbikına bugün başlanacaktır.

Memurların Haziran maaşları da bugünden itibaren tediye olunacaktır.

Lise bitirme imtihanları bu sabah başlıyor

Şehrimizdeki bütün liselerde son sınıf talebelerinin lise bitirme imtihanlarına bu sabahtan itibaren başlanmıştır. Lise bitirme imtihanlarında muvaffak olan talebeden yüksek tahsile devam etmek istiyenler ayrıca olgunluk imtihanına gireceklerdir. Lise bitirme ve olgunluk imtihanları Haziran sonuna kadar ikmal edilecektir.

Ortaokulların son sınıfında devlet orta okul bitirme imtihanına girmeğe hak kazanan talebelerin isimleri de bugün her okulda ilân olunacak, yarın sabahtan itibaren eleme imtihanlarına başlanacaktır. Yarın Türkçe, Çarşamba günü tabiat bilgisi, Perşembe günü matematik derslerinden eleme imtihanları yapılacaktır. Eleme imtihanlarının sualleri Maarif Vekâletinden gönderilmiştir. Bu imtihanlarda muvaffak olan talebeler diğer derslerden sözlü imtihanlara gireceklerdir. Sözlü imtihanlar Haziran sonuna kadar devam edecektir. Diğer taraftan liselerin birinci ve ikinci sınıflarında sınıf geçen talebelerin askerî kampları önümüzdeki Çarşamba gününden itibaren başlıyacaktır.

Alemdağı ormanında 2000 dönümlük bir saha yandı

Yanan kısım daha ziyade çalılık ve fundalıklarla örtülü bulunduğu için ancak yüzde bir nisbetinde meşe ağacı zarar gördü

Evvelki gün Alemdağında Taşdelen mevkiinde çıkan yangın dün sabah saat 4,30 a kadar devam ettikten sonra itfaiye ve yangın mahalline gönderilen askerî ve sivil ekiplerin gayretli çalışması sayesinde tamamen söndürülmüştür. Yangının ormanın herhangi bir köşesinden yeniden parlamaması için de icab eden tedbirler ittihaz olunmuştur. Ormanın muhtelif yerlerine nöbetçiler ve itfaiye grupları bırakılmıştır.

Ateş söndürüldükten sonra yangın mahallinde yapılan tetkikat neticesinde 2000 dönüm kadar bir yerin yandığı anlaşılmıştır. Fakat, bu kısım daha ziyade çalılık ve fundalıklarla örtülü olup, ancak yüzde bir nisbetinde meşe ağacı bulunduğundan zarar o kadar büyük değildir.

Üsküdar müddeiumumiliği hâdise etrafında tahkikata ehemmiyetle devam etmekte ve yangın zuhûr sebebini araştırmaktadır. Şimdilik en kuvvetli ihtimal olarak, ateşin yoldan geçen biri tarafından atılan bir sigaradan çıktığı zannedilmektedir.

Çay ve kahve inhisar maddeleri arasına katıldı

Çay ve kahve bugünden itibaren inhisar maddeleri arasına katılmış bulunmaktadır. Çay ve kahve ticaretile meşgul olanlar ve ellerinde çay, kahve bulunduranlar bunların miktarını yarın akşama kadar inhisarlar idarelerine bir beyanname ile bildireceklerdir.

Beyanname vermeyen ve miktarı eksik gösterenler de çayın beher kilosu için 20, kahvenin beher kilosu için 10 lira para cezası alınacak ve mallar müsadere olunacaktır.

Bir çocuk denize düştü, fakat kurtarıldı

13 yaşında Zekâi Kendin isminde seyyar satıcı bir çocuk dün Köprü altında karamelâ satarak dolaşırken birdenbire ayağı kayarak denize düşmüştür.

Çocuk denizde bir hayli çırpınıp çabaladıktan sonra etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Galatasaraylıların pilâvı

Galatasaraylılar, her sene olduğu gibi bu sene de an'anevî pilâvlarını 7 Haziran Pazar günü mekteblerinde yiyeceklerdir.

Pilâv davetiyeleri mektebin kapısından, Galatasaraylılar cemiyeti merkezinden ve G. S. Gençlik Klübü ile İpek sineması gişelerinden tedarik edilebilir.

Laşe vaziyetini tesbit için evlere beyanname dağıtılıyor

Laşe mevzuu etrafında şehir halkının durumunu kat'î olarak tesbit etmek ve kurulacak olan mahalle daimî birliklerine esas hazırlamak üzere bugünden itibaren evlere birer beyanname dağıtılacaktır. Her aile reisi evdeki nüfus adedine göre bu beyannameleri doldurarak alâkadarlara teslim edecektir. Beyanname doldurma ve bunları tasnif işi Haziranın onuna kadar tamamlanmış olacaktır. Bunun için gereken tertibat alınmıştır. Haziranın onundan sonra mahalle daimî birlikleri bilfiil faaliyete geçmiş bulunacaktır.

Mensucat ve cam eşya tevziine bugün başlanıyor

Sümerbank Yerli Mallar Pazarları tarafından tevzi edilen mensucat fişleri dağıtma işi sona ermiştir. Bugünden itibaren Yerli Mallar Pazarlarında ve diğer bayilerde tevziine başlanacaktır. İlk partide 80 bin nüfusun ihtiyacına cevab verilmiş olunacaktır. Tevzi işi Haziranın 6 sına kadar devam edecektir.

Paşabahçe cam ve şişe fabrikasının perakende satış şubesi de bugünden itibaren tevziata başlıyacaktır. Her aile, nüfus sayısına göre tayin edilen miktarlar dahilinde zücaciye eşyası alabilecektir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir manavdan kiraz alıyorduk. Adamcağız kirazları terazisinin kefesine koydu, tarttı ve kefe ile bize uzattı:

— Buyurun!

— E, bir kese kâğıdına koysana!

— Koyamam beyim.

— Neden?

— Çünkü kese kâğıdım yok.

— Kese kâğıdının parasını veririm canım!

Adamcağız, pek safiyane bir söz söylemişiz gibi yüzümüze baktı ve şu cevabı verdi:

— Satacak kese kâğıdı bulsaydım, hiç böyle iki kuruş kâr getiren meyva satıcılığı yapar mıydım?.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Körkütük sarhoş bir genç ortalığı birbirine kattı

Sokakta rezalet çıkardıktan başka bir komiser muavinine de bıçak çekti

Halil isminde bir genç evvelki gece Kumkapı meyhanelerinden birinde adamakıllı kafayı tütsüledikten sonra sokağa çıkmış ve sarhoşluğun tesirile bağırıp çağırmağa, rezalet çıkarmağa başlamıştır.

Kendisini yakalıyan memurlar güçlükle Kumkapı karakoluna götürmüşler, fakat azılı sarhoş burada da tek durmamıştır. Bıçak çekerek komiser muavini Kâzımın üzerine hücum etmek istemiştir.

Halil, gerek sarhoşluk, gerekse vazife halinde komiser muavinine bıçak çekmek suçlarından hakkında zabıt tutularak dün adliyeye teslim edilmiştir.

Mimarî röleve levhaları sergisi

Maarif Vekilliğinin emrile Bursa, Edirne ve İstanbul şehirleri mimarî anıtlarına aid olmak üzere âbideleri koruma heyeti röleve bürosu tarafından vücuda getirilen mimarî röleve levhaları sergisi yarın saat 15 te Sultan Mahmud türbesindeki hususî dairede açılacaktır.

İthalât birliklerile alâkalı olmıyan malların tevzii

Serbest olarak memlekete ithal edilen ve ithalât birliklerinin iştigal mevzuuna girmeyen maddelerin tevzii için bazı prensibler kararlaştırılmıştır. Alâkadarlar bu maddeleri muhtelif ihtisas gruplarına göre ayırmak ve ondan sonra tevzi için kararlar almak istemektedirler.

Yeni neşriyat

HARİCÎ TİCARET TAHLİLLERİ — İstatistik Umum Müdürlüğü (1930-38) senelerinde Türkiye harici ticaretinin milletlerarası ticaretile mukayese ve tahlilini gösteren ve Umum Müdürlük Şube Müdürlerinden Şevket Kaya tarafından hazırlanan bu eserin ikinci cildini neşreylemiştir.

DON KİŞOT — İspanyol edibi Cervantesin bu beynelmilel şöhretteki eseri Hamdi Varoğlu tarafından dikkat ve itina ile dilimize çevrilmiş ve Hilmi Kitabevi tarafından kitab halinde neşredilmiştir. Muhtelif pasajları artık bir darbımesel halini alan bu büyük eserde birçok psikolojik meseleleri hikâye halinde bulacak ve gülerken insanlığın düştüğü hataları, büyüklük, kahramanlık, bilgislik mefhumlarının her karakstere göre aldığı şekilleri göreceksiniz. Don Kişot 16 ıncı asır ortalarında yazıldığı halde aynı kahramanı bugün dahi aramızda bulmak kabildir. Her satırında ayrı bir güzellik ve hakikat olan bu eser, bugüne kadar bizde ancak küçük bir hülâsası ile tanınmıştı. Hamdi Varoğlu kültür kütübhanemiz için bu eseri gerçekten temiz bir türkçe ile naklettiği için kıymetine ayrı bir hususiyet ilâve etmiş bulunuyor. Harareetle tavsiye ederiz.

Sabahtan Sabaha:

Haydan gelenin Huya gitmemesi Yolu ancak böyle kabildir

Burhan Cahid

Ben tesadüf etmedim. Fakat söylenen ve yazılanlara göre kıyasıya para harcıyan bir takım yeni zenginler varmış. Harb devirlerinin bu acı tatlı mevzuu mizah ve karikatür üstadları için kahramanları kadar zengindir.

Yeni zenginleri tehzil eden espriler konuşulurken san'atkâr «Cem» in bir karikatürünü daima hatırlarım. Geçen Büyük Harbin türedi zenginlerinden biri o kıtlık devrinde meşhur bir lokantaya girmiş, ne yemek istediğini soran garsona şu emri veriyor!:

— En pahalı ne ise onları getir!

Zehir gibi bir istihza ki bugünün yeni zenginlerini de yerin dibine sokmıya yeter.

(Cemal) Cenabın o pırlanta vecizelerinden biri de şudur:

— İstihza zekânın tabii hakkıdır!

Muhiti böyle sonradan görme madenî insan kalıplarile çevrilmiş bir zekâdan ne cevherler fışkırır.

Lâkin garib değil mi, böyle anormal servetlere sahib olanların hayatlarında istikrar olmuyor. Geçen Büyük Harbin halk diline düşmüş yeni zenginlerinden hangisi bu serveti elinde tutabildi? Bir şeker kralından bahsedilirdi ki Avrupa seyahatlerinde Viyananın en kibar otelinde tekmil bir katı işgal eder ve misafirerine kahve, çay yerine şampanya ikram edermiş. Ben bu kahramanın işlerini takib edenlerden bir ermeni tanıdım. Harbden sonra perişan olan efendisine harb devrinde aldığı bahşişleri yüksek faizle borç vererek elindeki emlâki birer birer kendi üzerine çevirmiş ve harb zengini sefalet içinde gözlerini hayata kaparken son eşyasını da zaptetmiştir.

Gene geçen harbe aid bir hatıradan bahsedilir. Meşhur Çardaş operetinin primadonnası Miloviçin sigarasını Yatklübde elli liralık banknotla yakan, ve gene o kart yosmanın iskarpinine şampanya doldurup içen, gece âlemlerinde hususî motörle Tokatlıyandan Adaya dondurmalar getirten bir harb zengini de daha mütarekenin ilk aylarında sefalet içinde kaybolup gitmiş.

Eski bir ata sözü vardır. Haydan gelen huya gider, derler. Asıl mesele millî servetin (Huya gitmemesi için (Hay) kapılarını kapamaktır ki Cümhuriyet hükûmeti de işte bunu yapmıştır.

Burhan Cahid

Müttefiklerin harb programı

Londra 31 (A.A.) — (BBC): Summer Welles, harbden sonraki mesai hakkında beyanatta bulunarak, Atlantik anlaşmasında bu meselenin ana hatlarının çizildiğinden bahsetmiştir.

Summer Welles, polis vazifesini görecek bir askerî teşkilin kurulacağını da ilâve etmiştir.

Bu teşkilin vazifesi harbden sonraki kargaşalıkları önlemektir. Harb mes'ulleri adaletle cezalandırılacaklardır.

Diğer bir mesele, bütün dünya ham maddelerinin her millete hakkaniyetle dağıtım meselesidir.

RADYO

PAZARTESİ, 1/6/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Radyo salon orkestrası, 7.45: Ajans haberleri, 8: Radyo salon orkestrası, 8.15: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Şarkı ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13.30: Şarkılajr, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.50: Fasıl heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Konuşma, 19.55: Şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir marş öğreniyoruz, haftanın marşı, 21: Ziraat takvimi, 21.10: Karışık makamlardan şarkılar, 21.30: (Posta kutusu), 21.45: Radyo senfoni orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

Fortüne ve Sami

Evlendiler

İstanbul 31 Mayıs 1942

SAN'ATE DAİR

Lehçe darlığı

Yazan : Halid Ziya Uşaklıgil

Türk varlığının en önemli bir işi olan dil meselesi bugünün ilk sırada gelen mevzu'larından biridir. Türk edebiyat ve lisan tarihi tetkik edilirken görülür ki Osmanlıca diye anılan karışık lisanın ilk teşekkürü asırlarında bile onu arabca ile farsçanın boyunduruğundan kurtararak, büsbütün kurtarmak mümkün olmasa bile imkân dairesinde o esaret yükünü hafifletmek istiyenler, eksik olmamıştır. Pek gerilere gitmeksizin içinde yaşanılmış olan son devirlere aid hatıralar, müşahedeler tekrar göz önüne getirilince bu uğurda çalışmış ve yazılarında osmanlıcanın ağırlıklarını atarak daha ziyade Türkçülüğe yaklaşmak için uğramış olan kalem sahiblerini buluruz. Bu meyanda Ahmed Mithat Efendiyi yâdetmek lâzımdır. Daha sonra lisanı en ağdalı, en yüklü bir şekle sokmak, ve, san'at endişesile süs iptilâsına kapılarak yeniden arabça ve farsçadan ödünçler alıp yazılarına tıkmak hevesine kapılanların arasında bile Türkçülük davasına girişenler zuhûr etti. Bunların en ön safında Veled Çelebi'yi, şair Emini, Hüseyin Cahid'i; Ahmed Hikmet'i zikretmelidir.

Şu neticeye varılır ki Türklük cereyanı hiç yeni bir hâdise değildir, en eski zamanlardan başlıyarak bugüne kadar devam eden bir akıntıdır; fakat bugün o akıntı öyle bir kuvvet kesbetmiştir ki artık önünde hiçbir muhalefetin durabilmesine imkân kalmamıştır. Bütün dil erbabını sularının mukavemeti kıran kuvvetile sürükleyip götüren bu cereyana teslim olmak her akıl başında bulunanın yapabileceği tek bir iştir. Bu, yalnız kabulüne zaruret hasıl olmuş bir işten ibaret olarak kalmayıp ayni zamanda Türk dilinin tam bir istiklâliyete kavuşmasına çalışmak kabilinden millî bir ülkünün hususunu alkışlamak vazifesidir.

Mesele en basit çizgilerinde hapsedilerek hülâsa edilince şundan ibarettir: Osmanlıcaya yığın yığın girmiş olan arab ve fars kelimelerinden ve onlarla beraber gelip sokulan terkib ve iştikak kaidelerinden kurtularak bunların yerine Türklük kaynaklarından unsurlar almak, ve, Türkçenin hemen dünyada pek az dile nasib olan tasrif ve iştikak kabiliyetlerinden istifade etmek...

İlk bakışta pek kolay görünen bu iş tatbik sahasına geçilince türlü türlü zorluklarla çarpışır, netekim bu savaşın en ziyade kızgınlık devresi olan son on beş sene içinde bu yolda henüz mühim sayılabilecek bir mesafe aşılamamıştır Bununla beraber üzerinde yürünecek yol düzlenmiş ve vüsulüne çalışılan nokta iyice belirtilmiştir.

Her şeyden evvel dil terkiblerden kurtuldu, ve terkibleri silkip atıvermekle hiç bir ziyan edilmemiş oldu. Bunu eski ifade tarzında yazılmış olan eserleri bugünün diline çevirenler pek yakından görmektedir. Türkçenin hiç bir lisanda eşine rastlanmıyan fiillerinin intizamı ve eklerin manaya getirdikleri değişiklerin serveti sayesinde arabçanın iştikak şekillerinden de büyük bir ölçüde kurtulmuş oluyoruz.

Hemen ilk hücumda aşılmış olan sedlerin üzerinden atlamış olmak dilde Türkçülük savaşı için büyük bir zafer olarak kaydedilmelidir.

Bunda bir zorluk çekilmedi, ve bir ziyan görülmedi, hattâ bugün bu atılan ilk adımın arkasından bütün dil ve kalem erbabı ittifak ile yürümektedir. Matbuata bir göz gezdirmekle görüyoruz ki yazıcılık âleminde kendiliğinden hasıl olmuş bir anlaşma ile terkiblerden ve arabçanın iştikak şekillerinden gittikçe uzaklaşan bir gayret var; hattâ bunu gayret kelimesile tavsif etmek bile doğru değil; o derece kendi kendinle, tabiatile hasıl olmuş bir hâdise...

İşte bu suretle bakılınca artık ortada bir mesele kalmamış diye hüküm verilebilirse de hakikat hiç böyle değildir. Böyle bir hüküm vermekte acele etmemelidir, asıl zorluk arabça ve farsçadan atılan kelimelerden boş kalmış yerlerin doldurulmasındadır.

Türkçe için birçok kaynaklar var: uygurca, çağatayca, bütün Asya Türklerinin, hattâ Kazan, Kırım, Özbek dillerinin zengin lehçeleri... Elimizde garibdir ki bunu bir yabancıya borçluyuz. Redhaus'un şaşılacak bir sabır ile vücuda getirdiği rehber de olunca boş kalan yerleri doldurmak imkânı bulunmuş oluyor. Osmanlıcadan ziyade arab kelimelerinin istilâsına uğramış olan farsça için böyle bir imkânın mevcud olmayışı da, bu vesile ile düşünülecek bir şeydir.

Şu halde türkçe farsçadan ziyade boşlukları doldurmak çarelerini bulmuş oluyor demektir; fakat nasıl? İşte epeyce uzun bir zamandanberi bu işle mesgul olan resmi ve hususî çalışma erbabı, arabça kelimelerin yerine halis türkçe mukabiller araştırmakta ve bunları halka tavsiye etmektedirler. Yazı yazanlara, ve daha ziyade halka tavsiye edilen bu yeni kelimeler içinde tutunabilenler yok değil. İşte meselâ savaş, barış, başarış, ülkü, önem, verim v.s. kabilinden sayısı günden güne artan Türk kelimeleri yavaş yavaş yayılmakta ve arab kelimelerinden boş kalan yerleri tutmaktadır; fakat bu kâfi değil.

Hususî olsun, resmî olsun hiç bir kuvvet halkın kendi diline muta-sarrif olmak salâhiyetini azaltamaz; her millet kendi dilini kendi yapar.

Meselâ dünya dilleri içinde en zengin lehçeye malik olan İngilizceye her yerden her milletten yüzlerce kelimeler sokulmuş; sinsi sinsi girişlerle, hulûllerini sezdirmiyen gizli gizli yollardan süzülerek ilk önce halkın diline, sonra yazı yazanların kalemine, daha sonra resmî lehçenin sayfalarına yayılmışlardır; bu hâdiseyi vücuda getiren millî lehçenin kendisidir... Bu bahisin etrafında yapılan münakaşaların, resmî bir heyet tarafından kabul olunacak kararların fiilî ve tatbikî bir neticesi yoktur; bu, zaman ile ve milletin kabulile mümkün olabilecek bir iştir.

Bu son sözden yanlış bir mana çıkarılmamalıdır. Bununla, artık kimse, resmî ve hususî, araştırmada bulunmasın demek fahiş bir hata olur. bunun tersine, araştırmakta ve halkın kabulüne arz olunacak kelimeler bulmakta devam edilmelidir. Bu, bir tavsiye, bir ikaz; bir işaret-tir ve bunun için en iyi yayım vasıtaları; gazeteler, mektebler, hükûmet müesseseleridir. Yavaş yavaş bu kelimeler dağlardan sızan küçük küçük su birikintileri kabilinden halkın kullanışına karışır. Bu iş hiç aceleye gelmez, yavaş yavaş, uzun bir sabır ve intizar devresi içinde husule gelebilecek bir şeydir.

Misal olarak fransızcayı gösterebiliriz: Fransada da dil günden güne yenilikler kazanmaktadır ve bunlar Fransız resmî lûgatine girmeden evvel halkın dilinde yerleşir.

(Devamı 4/2 de)

HİÇBİR İŞ
TASARRUF BONOSU NA
YATIRILAN
PARA GİBİ
%
PEŞİN FAİZ
GETİRMEZ

Sıhhî bahisler

Kasablık hayvanların iç uzuvları ve gıda kıymetleri

Yazan : Doktor İbrahim Zati Öget

Karaciğer: Çok kolaylıkla hazım ve imtisas olunan bir maddedir. Yalnız iyice pişirmek icab eder. Çünkü barsaklarda mevcud olabilen mikroblar en çok karaciğere hücum ederler. Bu sebeble bu mikrobları öldürmek için karaciğerin iyice pişmesi icab eder.

Karaciğerde yüzde 17-18 nisbetinde albomin vardır. Etlerin esasını teşkil eden gıda maddesine albomin denildiği malûmdur: Bundan başka yüzde sekize kadar yağlı maddeler vardır. Karaciğerde diğer uzuvlarımızda bulunmıyan glikojen denilen ve unlu maddeleri şekere tahvil eden bir madde vardır ki

(Devamı 4/1 de)

"Son Posta,,nın bulmacası : 16 - (11)

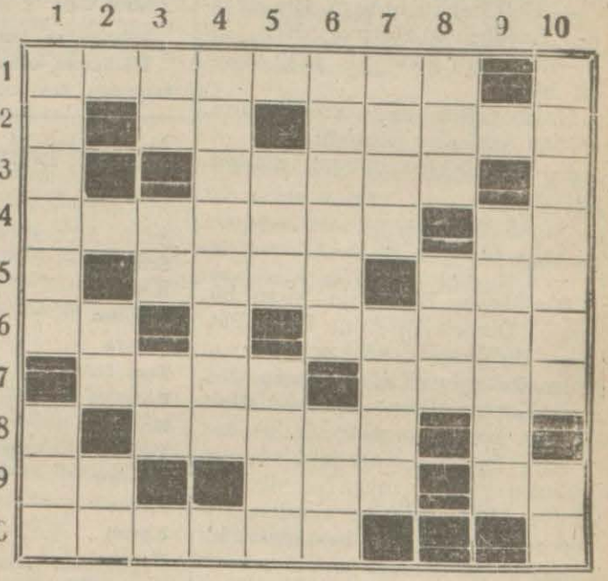

Soldan sağa:

1 — Artırma, eksiltme muameleleri (8).

2 — Bir gıda maddesi (2), Kabahat (5).

3 — Salataya benzer (5).

4 — Cambaz (7), Koyunun çıkardığı ses (2).

5 — Sinirler (4), Perinin çirkini (3).

6 — Tavanın dibindeki (2), Nazarî değil (5).

7 — Kumaş yapılan bir madde (4), Gözünü bu daktan sakınmamayan (4).

8 — İradeye bağlı (5).

9 — Mızrablı bir saz (2), Tatlı bir madde (3), Eski bir harb aleti (2).

10 — Kümeslere musallat olan bir hayvan (6).

Yukarıdan aşağı:

1 — Tellâl (6), Bir mesafe ölçüsü (3).

2 — Nota (2), Uzak nidası (2).

3 — Soru edatı (2), Mısır ilâhı (2), Riyaziyede bir tâbir (2).

4 — Dünyayı kaplayan tabakalardan biri (8).

5 — Kalın bir kumaş (3), Sert (4)

6 — Ayni aileden olanlar (6), Geniş değil (3).

9 — Yükselmek (4), Meyilli (4).

8 — Öz, kök (3), Ecdad (3).

9 — İtalyanın meşhur şehirlerinden biri (6).

10 — Zehirli bir madde (7), Bir rabıt edatı (2).

«Son Posta» nın tarihi tefrikası: 121

PATRONA HALİL

İhtiyar genç adamın elini tuttu:

— Baka oğlum, eyler veya ki eylemez, şimdi anı düşünmen. Abdi reisi tanur musuz?

Patrona Halil bağırdı:

— Tanıdığımız Abdi adlu denizci çoktur, ya, kangi Abdiyi murad eylersüz? Moralı Abdi mi? Tarsuslu Abdi mi? Korsan Abdi mi, yohsa kalyoncu Abdi mi?

— Abda Kaptan...

— Anladık benim bubam, kalyoncu Abdiyi kastedersiz, ya, ana ne olmuş? Kendüsü ile «levend» iken yoldaşlığımız var idi.. [Patrona güldü] Bir özürümüzden ötürü bir zaman bizi asacak idi, sonra «karındaş» olmuş idik.

İhtyar dikkatli dikkatli dinliyordu. Patronanın son sözü üzerinde durdu:

— Karındaş olmuş idik dersüz, aranız o rütbe eyü müdür?

— Beli benim bubam. Biz de anın hayatını kurtarmış idik!

— Ya seni görse idi, silâh çeker mi idi?

Halil: «Bize mi?» diye bağıraraktan yerinden sıçradı:

— Yok benim bubam, anı yapamaz!

— Ya sen?

Halil az düşündü:

— Ben dahi idemem.

Abdülgani Efendinin yüzü buruştu. Demek İbrahim Paşa Patrona Halilin can alacak damarını bulmağa muvaffak oluyordu. Demek Kaptan Paşa olan Abdi Reis Halilin karşısına çıkıp da:

«Bre Patrona, aradaki bunca hukuku çiğner misin?» diyecek olursa Halil palasını elinden atıverecek, bunca ince hesablarla kurulup kucak kucağa emekler verilen davanın bir anda kaybolup gidivermesine sebeb olacaktı!

Halil ihtiyarın köse sakalını okşadı:

— Ne düşünürsüz benim bubam?

— Hiç!

Burada üç arkadaş birden ısrar ettiler.

— Yok, söylen, sizde bir şey var!

Abdülgani Efendi acı hakikati anlatmak için hangi tarafından başlamak lâzımgeldiğini kestiremiyordu. Yavaşça sordu:

— Ya Abdi neden cemiyetinize iltihak eylemedi?

— Anı bir mahalde bulduramadık.

— Bulunsaydı, size ayakdaş olur mıydı?

Patrona başını salladı:

— Olurdu benim bubam. Yeniçeri efendisi Süleyman Efendi dahi olmadı mı

— Süleyman Efendi olur, fakat Abdi kaptan olur mu idi

— Hak biz de değil mi?

— Ya, zalim tarafına geçmiş ise?

Patrona başını eğdi:

— !...

İhtiyar boynunu ileriye uzatıp gözlerini kısa kısa sordu:

— Ya, İbrahim Paşaya uymuş ise oğlum?

Halil yerinden sıçradı:

— İnanmıyoruz benim bubam.

Bir an için sustular, başlarını göğüsleri üzerine düşürüp derin derin düşündüler. Nihayet Patrona Halil başını kaldırarak sordu:

— Saraydan gelürsüz, anda Abdiyi gördünüz mu buba?

Gani Efendi tasdik etti:

— Gördük. Kaptan paşalığı kabul eyleyip cemiyete karşı donanmayı hümayundan serdengeçti yazmağa hazırlanur idi.

— Bizim bu tarafta bulunduğumuzu açıkça bilür mi idi?

(Arkası var)

Top Baskı Ustası Alınacaktır.

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Fabrika ve tamirhanelerimizde top baskı ustasına ihtiyaç vardır. İmtihana alınmak üzere talib olanların Ankarada silâh fabrikasına, İstanbulda Zeytinburnu silâh tamirhanemize müracaatları. (6012)

İzmit Deniz Satın Alma Komisyonundan:

Cinsi	Kilosu	Tahmini fiyatı Kuruş	Sn.	Tutarı Lira	Teminatı Lira	Krş.
Semizotu	12.000	17	50	2100		
Kabak	21.000	20		4200		
Patlıcan	33.0000	15		5040		
Bamya	14.400	25		3600		
Taze fasulye	28.000	40		11200		
Domates	90.000	15		13500		
K. Soğan	13.800	18		2484		
Patates	46.800	30		14040		
İspanak	4.800	12	50	6000		
Pırasa	9.600	15		1440		
Kavun	8.000	8		640		
Karpuz	8.000	8		640		
Taze üzüm	8.000	20		1600		
Salça	600	80		480		
Lâhana	4.800	10		480		
				67444	4122	20

1 — Yukarıda cins ve mikdarları yazılı 15 kalem sebze kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 16.HAZİRAN.942 Salı günü saat 16 da İzmitte tersane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır.

2 — Bu işe aid şartname 338 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir.

3 — İsteklilerin bu işlerle ilgili olduklarına dair ticaret vesikalarını ve 2490 sayılı kanunun tarifatı veçhile tanzim edecekleri teklif mektublarını ve yukarıda yazılı teminatlarile birlikte belli gün ve saatten tam bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (5942)

«Son Posta» nın edebî romanı: 11

Erkeği kadın yaratır

Yazan: Nusret Safa Coşkun

Bu kız, cazibdi; bu kız, ötekilere benzemiyordu. Böyle olduğu halde niçin antipatik bulunuyor?

Neden alâkasından müteneffir, arkadaşlığından rahatsız oluyordu? Bu derece derin düşünüş kendisine bir iç rahatsızlığı da veriyordu. Demek, ben iddia ettikleri kadar basit ve hissiz bir insan değilmişim, diye düşünüyor.

Ertesi gün, belki de merak saikasile onu görmek isteğini duymuştu. Fakat kaçmak arzusu daha galib geldi.

Birkaç gün karşılaşmadılar. genç kızda da bir çekingenlik vardı. O da hem görmek, hem karşılaşmamak istiyordu.

Nihayet hem beklenilen hem kaçınılan tesadüf vaki oldu.

Aralarında gene çetin bir çekişme geçti. Bu seferkinin galibi, mağlûbu meçhul kalmadı. Zafer Semahatteydi.

Köyün altını üstüne getirdikten sonra köşke dönmüştü. Yukarıdan piyano sesi geliyordu. Çalınan bir piyasa şarkısı.

Ablası seslendi:

— Vedad, Semahat piyano çalıyor, gelsene...

Kapıdan başını uzattı. Semahat başile hafif bir selâm vererek şarkıya devam etmişti.

— Gelsene Vedad!..

Gene kendine hâkim olamadı. Müstehzi bir sesle:

— Ben macuncu havalarını sevmem!

Dedi.

Genç kız kıpkırmızı, ablası fena halde mahcub olmuştu.

— Ne tuhafsın Vedad!... Semahatten bu şarkıyı çalmasını ben rica etmiştim.

Semahat doğrularak piyanonun üstündeki notalara uzanmıştı:

— O halde sizin istediğiniz bir parça çalayım. Bethowen, Chubert, Listz hangisini seversiniz?

Sesi titriyordu. Fakat sesinin bu ihtizazına istihzayı yerleştirebilmişti. Elinde notalar, kollarını yana açarak Vedadı selâmladı.

— Muhterem dinleyicimiz ne emrediyorlar? Size Bach'ın bir eserini çalayım mı?

Vedad dudaklarını bükmüştü, yüzünde keskin bir istihza farkediliyordu:

— Demek Bach'ı filân çalabiliyorsunuz, maşallah. Notasını bulabildiniz mi bari.

— Maalesef çalmak istediğim parçanın notası yok. Fakat ezberden becerebilirim.

Genç kız, taburaya otururken o da ellerini göğsünde kavuşturarak arkasını kapıya dayadı.

Semahat, ellerini klâvyeler üzerinde gelişi güzel dolaştırdıktan sonra:

— Bu, dedi, biliyor musunuz, bir şarkıdır. Şu mısralar bilhassa ne kadar güzeldir: «Bana kalbini vereceksen evvelâ gizlice ver, müsterek olan duygularımızı kimse kesfedemesin!»

Çalmağa başlamıştı. Vedadın gözleri ellerine takılmıştı.

Semahatin ne güzel elleri vardı. Şimdiye kadar hiç dikkat etmemişti.

Genç kız, tamamile kendinden geçmiş, vecd içinde çalıyordu. İtiraf etmek mecburiyetinde idi ki, bu çalış hakikaten muvaffakıyetlidir. Fakat bu muvaffakıyet onu sinirlendirmişti. Kıskanmış mıydı? Gene kendisine üstün bir tarafını görerek, kudreti karşısında aczini mi anlatmıştı? Bu dakikada haleti ruhiyesine hiçbir teşhis koyacak vaziyette değildi. Belki de sebebsiz, kulaklarına kadar kızardığını hissediyordu.

Semahat, parçayı bitirdiği zaman, taburada hafifçe dönmüş, başile Vedadı selâmlamıştı.

— Şimdi sizi dinlemek isteriz. Amma, bizim kaydımız şartımız yok. İster macuncu, ister meyhane havası olsun zevkle dinlemeğe hazırız.

İş sarpa sarmıştı. Çalmaktan imtina edemezdi. Mahcub olmaktan da korkuyordu. Birdenbire kararını verdi, piyanonun başına geçti. Elleri klâvyeler üzerinde dolaşırken, ne çalacağını düşünüyordu. Semahat Bach'ı seçmişti. Basit bir eser intihab edemezdi.

Gözü piyanonun üstündeki Bethowoven külliyatına takılıydı. Bir an bunlardan birini çalıp çalamıyacağını düşündü. Tereddüdü uzun sürmedi, kendisinin de şaştığı bir cesaretle, notalardan birini çekti. Daha ne olduğunu kend görmeden, genç kızı haykırmıştı:

— Bravo... Bir sonat «Başla kalb arasındaki mücadele».. Hayret. Herkesin kolay kolay başarabileceği bir parça değil..

Az daha nota elinden düşecekti. Müteaddid defalar, hocasile bir sonata çalışmıştı. Lâkin çok güçtü altından pek kolayca kalkabileceğini ümid etmiyordu. Artık de değiştiremezdi de... Genç kızın takdir dolu hayret nidasında biraz da istihza mevcud değil miydi?

— Siz bana, çaldığınız eser hakkında bir şeyler söylediniz. Ben de söyliyeyim. Bethowen, bu eserini sevgilisine ithaf etmiştir. Ona diyor ki: «Ebedî sevgilim! Kâh şen, kâh meyus olan düşüncelerim hepsi sana müteveccih. Talihe, bize yâr olup olmayacağını daima soruyorum.»

Semahat, gözlerinin içine bakarak sordu:

— Bunu çalacağınız parçada mı söylüyor?

Arkasından soğuk terler boşanmağa başlamıştı. Söylediklerini hocasından duymuştu. Amma Bethowen bu herzeyi eserine mi yazmıştı, yoksa mektubuna mı?... Bilmiyordu. Yüzünü buruşturdu.

Semahat, onu müşkül mevkide bıraktığını anlamıştı. Lâkin insafsızlığı da elinden bırakmıyordu:

— Bethowenin sevgilisi kimdi? İşte bu sefer büsbütün hapı yutmuştu.

(Arkası var)

HİKÂYE

Kostanten ile Zefirin

Yazanlar: Max ve Alex Ficher **Çeviren: Halid Fahri Ozansoy**

Belki anlatacağımız hikâye size hüzün verecektir.

Bunun için önceden özür dileriz. Ah, ne çare ki hayatta her şey pembe değildir!...

Daha birkaç yıl evvel, Cenub vilâyetlerinden birinin küçük bir şehrinde, Konstanten isminde bir delikanlı yaşayordu. Hani hakikaten küçük bir Cenub şehrinde mi idi? Yoksa daha doğrusu küçük bir şimal şehrinde mi? Yoksa Garbda mı? Veya Şarkta mı? Maamafih bu nokta, bu esaslı nokta, hikâye için pek mühim değildir.

Velhasıl işte, bundan birkaç yıl evvel, küçük bir şehirde, Konstanten isminde bir delikanlı yaşayordu. Konstanten fena çocuk değildi. Ebeveyninin oldukça hoşur bir servetü vardı. Mes'ud olmak için her şeye, her şeye, her şeye malikti. Bedbaht olması için yalnız bir tek sebeb mevcuddu: topallıyordu.

İnsanın tabiati ne acayibdir! Mademki mes'ud olması için bin sebeb, bedbaht olması için de bir tek sebeb vardı, o halde mes'ud olması lâzımdı, öyle değil mi? Siz bunu nasıl izah edebilirseniz öyle edin. Maamafih o, kendisini, son derece acınacak halde buluyordu!

Hakikatte, talihi, ona, haftanın altı gününde, tahammül edilebilir bir talih olarak görünüyordu. Pazartesiden Cumartesiye kadar, biri ötekinden daha kısa, yahud kendisinin bütün topalların tabiri ile artık düşünün, gurur nerelere kadar sokuluyor - biri ötekinden daha uzun bir bacağa malik oluşuna hemen hemen keyifle katlanıyordu.

Halbuki yedinci günün gelmesinden daima korku duyuyordu.

Hakikaten, Pazar günü, küçük şehrin bütün delikanlıları, öğle yemeklerini yer yemez analarını öpüyorlardı.

— Allahaısmarladık, anne... Gidip biraz bisikletle dolaşacağım.

Müvazeneye sokmak için oturacak yere küçük bir darbe. Ve haydi bakalım! Piyer, Jan, Jak, Moris, Güstav, makinelerinin üstüne atlayınca, kırlarda dolaşmağa gidiyorlardı.

Genç arkadaşları tarafından terkedilen Konstanten, akşama kadar sızlanıyordu:

— Of! Allahım, ne canım sıkılıyor! Of! Allahım, ne canım sıkılıyor!

★

Şimdi size bir başka hikâye anlatacağız. Belki bu ikinci hikâye de, size, yeniden hüzün verecektir.

Daha önce gene sizden özürler dileriz. Ah. ne care, demin size söyledik, hattâ isbat ta ettik, şimdi ise yalnız tekrar ederiz ki, hayatta her şey pembe değildir!...

Konstanten'in böyle acıklı bir hayat sürdüğü aynı küçük şehirde, Zefirin isminde bir genç kız yaşayordu.

Güzel pembe bir yüz; çok kırmızı iki dudak, çok beyaz otuz iki dış, çok mavi iki göz, bir burun, bir tek burun, fakat o kadar güzel ki, annesi bundan iki tane yapmak istese idi hiç şüphesiz bu kadar mükemmel olarak bir başkasını daha yapmağa muvaffak olamazdı; ve, bu umumî heyeti tamamlamak için, insanı hayran eden bir sarılıkta, 482.754 saç. İşte Zefirin bu idi.

Hilkatin kendisine bu kadar cömerdlikle bu derece cazibeler bahşetmiş olduğu bir genç kız mes'ud olmalı idi, öyle değil mi? Maamafih Zefirin mes'ud değildi!... Tıpkı Konstanten gibi, evet, tıpkı Konstanten gibi, Zefirin de topallıyordu.

Topallayan bir genç kız piyano çalabilir. Sulu boya, hattâ yağlı boya resim yapabilir. Örgü işliyebilir, yahud halı dokuyabilir. Romanlar da okuyabilir. Üstelik, bunları yazabilir de... Pazartesiden Cumartesiye kadar, Zefirin, biri ötekinden daha kısa bir bacağı olmasından pek üzüntü hissetmiyordu. Halbuki, bilâkis, Pazarın gelmesinden daima korku duyuyordu.

Hakikaten o gün, küçük şehrin bütün genç kızları, öğle yemeklerini yer yemez babalarını öpüyorlardı.

— Allahaısmarladık, baba, gidip bisikletle bir dolaşacağım.

Kâfi derece şişmiş olduklarına kanaat getirmek için tekerleklerin lâstiklerine baş parmakla hafifçe bir tazyik. Ve haydı bakalım! Jann, Lüsi, Margerit, Jaklin, makinelerinin üstüne atlayınca kırlarda dolaşmağa gidiyorlardı...

Genç arkadaşları tarafından terkedilen Zefirin akşama kadar sızlanıyordu:

— Ah Meryem Anacığım, ne canım sıkılıyor! Ah Meryem Anacığım, ne canım sıkılıyor!

★

Sizi, hiç şüphesiz Konstanten'in acıklı hikâyesinden duyduğunuz hüznün tesiri altında uzun müddet bıraktığımıza müteessifiz. Üstelik, Zefirin'in hikâyesi de bu hüznünüzü büsbütün çoğalttı.

Şimdi müsaadenizle, çarçabuk, tesadüfün başka bir cilvesinden bahsedelim. Bu tesadüf Allah mı? Meryem Ana mı? belki müştereken ikisi de! Hâsılı işte bu tesadüf, bir gün, her ikisi de bisikletle dolaşmak zevkinden mahrum bulunan, çünkü birisinin sağ bacağı iki santimetre, ötekinin sol bacağı iki santimetre kısa olan Konstanten ile Zefirin'in talihine bir son vermek vazifesini üstüne aldı.

Bizim kıt'amıza düşmüş olan bir zenci erkek, bizim beyaz kadınlarımızın arasında bir zenci kadın gördüğü zaman: «Hey Allahım! ne güzel!» diye haykırır. Bir Pazartesi sabahı, Konstanten, küçük şehrin içinde topallaya topallaya yürürken Zerifin'e tesadüf etti ki, o da topallaya topallaya yürüyordu. Ve şöyle haykırdı: «Ne de cazibeli kız yahu!»

Dört hafta sonra, şehrin küçük kilisesinde, papas, iki genci evlendirerek takdis etti.

Çok çocukları olup olmadığı sizi o kadar alâkadar etmez. Yalnız şunu bilin ki, izdivaçlarından beri, bunlar, her Pazar günü, saat birden yediye kadar, - oğlan, kral gibi mes'ud, keyifli keyifli sağ bacağı ile pedalı işleterek, nes'ede ondan geri kalmayan kızcağız da sol bacağı ile öteki pedala basarak - beraber, kırlarda bisikletle gezin duruyorlar.

Halid Fahri Ozansoy

Sıhhî bahisler

(Baştarafı 3/1 de)

yüzde on altı nisbetine kadar mevcuddur. Bundan maada bilhassa genç hayvanların karaciğerlerinde demir emlâhı da bulunur.

Karaciğer kansız kalmış olan lohusalara. ameliyat geçirenlere ve zayif olanlara çok şayanı tavsiyedir. Aşlama veya ıskara şekilleri tercih edilmelidir. Tavada kızarmış ciğer kebabı şekli hazım için pek muvafık değildir.

Böbrek: Çok muğaddi ve faydalı bir uzuvdur. İnsanı çok besler, fakat mutlak genç hayvanların böbrekleri yenilmelidir. İhtiyar hayvanların böbrekleri ağırdır ve gıdalı değildir. Bir de tercihan ot yiyen hayvanların böbreklerini yemelidir. Koyun, inek, sığır vesaire gibi; dananın böbreklerinde yüzde yirmi iki nisbetinde albomin vardır ki bu fevkalâde besleyici bir miktar addolunur.

Yürek: Karaciğer ve böbrek kadar lezzetli değildir. Eti güç çiğnenir. Fakat gıdas çoktur. Albomin nisbeti yüzde on dokuz yağ nisbeti yüzde on üçtür.

Beyin : Çok muğaddidir. Beyin ve murdar ilik içinde azotla karışmış fosfatlar vardır. Yüzde nisbeti 97 derecesindedir. Beyin muhtelif şekillerde pişirilebilirse de en iyisi suda haşlanmış olanıdır. Bir mikdar tuz ve limonla yenilirse çok iyi hazmolunur. Yalnız şunu bilmek lâzımdır ki beyin fazla besleyici bir uzuv olmasına rağmen hazmi diğerleri kadar kolay değildir. Kafası ve sinirleri yorgun olanlara daha ziyade tavsiye olunur.

Dr. İbrahim Zati Öğet

ÇOCUK

16 Mayıs bilmecemizde kazananlar

16 Mayıs tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılıdır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Küçük okuyucularımıza

Gazetemize gönderilen bilmece mektublarının üzerine beheme-hal (Bilmece) kelimesinin ve bilmecenin çıktığı tarihin yazılması lâzımdır. Bu Kayıdlara riayet edilmeden gönderilen mektublar kur'aya sokulmamaktadır.

Bir düzüne kurşun kalem

Kırşehir İnönü ilkokulu 5_B talebesinden 156 Dursun Korkmaz.

Bir şişe kolonya

İstanbul 49 uncu ilkokuldan 231 Hasim Metin.

Bir elişi kasteti

Zonguldak Mitatpaşa ilkokulu sınıf 5 ten 252 Asuman Yargın.

Mürekkebli kalem

(Son Posta Hatıralı)

Adıyaman hususi muhasebe tahsil memuru Alâettin kızı Nevin Güler, İstanbul birinci ilkokuldan 681 Mahire, İstanbul Kabataş lisesi sınıf 9 dan Salâhattin Uğur.

Diş fırçası

(Son Posta Hatıralı)

Ankara Maarif Vekâleti hususi kalemde Haydar Hıdır kızı Gökçen Hıdır, Edirne Tavukçular hanı Hacı Süleyman oğlu Mehmed Öztoprak, İstanbul Aksaray Gureba Hüseyinağa mahallesi Dağarcık sokak No. 32 de Süheylâ Ateşer.

Dis macunu

Karabük demir çelik fabrikaları beden terbiyesi öğretmeni kızı Aya Önen, Konya Cümhuriyet okulu öğretmeni Atıf Arıcı kızı Ülkü Arıcı, İstanbul Beşiktaş Selâmlık caddesi No. 6 da Nuran Erkmen.

Büyük muhtıra defteri

Kağzman yarbay Rifat Yüksel kızı Bedia Yüksel, Balıkesir lise 3_C de 1806 Mustafa Baran, İstanbul Yeni Nesil okulu 52 Erdoğan Gönül.

Küçük muhtıra defteri

Edirne lise orta kısım sınıf 3_A dan 1084 Kadir Ayyıldız, Adana Kayalıbağ mahallesi 17 inci sokak No. 24 de Güner Seden, İstanbul Bebek Hisar caddesi No. 228 de Ruhi.

Albüm

Konya Kilise karşısı No. 123 de Şükran, İzmir Alsancak Gazikadınlar No. 25 de Halûk Tunaboğlu, İstanbul Hayriye lisesi 549 Ahmed Eröktem.

Kokulu sabun

(Son Posta Hatıralı)

Adapazarı Karaman okulu 107 numaralı Kemal Saraçoğlu, Eskişehir Ülkü ilkokulu sınıf 2 den 68 Oğuz Şenler, İstanbul erkek lisesi orta kısım 1_A dan 436 Abdurrahman.

Alüminyom bardak

(Son Posta Hatıralı)

Konya erkek orta okul sınıf 3_A dan 648 Sabri Hasbay, Çanakkale Atatürk mahallesi eski Mahkeme sokak No. 24 de Mine Ülgen, İstanbul Cağaloğlu kız orta okulu sınıf 2 den Nezahet.

Ayna

(Son Posta Hatıralı)

İstanbul Gelenbevi orta okuldan 679 Sedad, İstanbul Pertevniyal lisesi talebesinden 147 Nusret, İstanbul Beyoğlu Sakızağacı No. 12 de Anna.

Kitab

Ayvalık kadastro fen memuru oğlu Erdoğan Kavaklı, İliç ilkokul talebesinden Güzin Güleç, Tekirdağ Park arkası Sefa sokak No. 17 de İsmail Uzel, Samsun eski defterdar Rıza Sungur kızı Perihan Sungur, İstanbul Cağaloğlu Mollafenari sokak No. 56 da Haydar Türkây, İstanbul Arnavudköy 25 inci okuldan 225 Turhan Arcan.

Kartpostal

Eskişehir Arifiye mahallesi Bilge sokak No. 3 de Ateş Tezer, Adapazarı Ziraat Bankası Müdürü kızı Yıldız, İstanbul Zeyrek orta okuldan 194 İrfan.

Memleket Haberleri

Modern Antalya

Şehir hergün ve büyük bir sur'atla inkişaf ediyor, yeni içme suyu bir aya kadar getirilmiş olacak

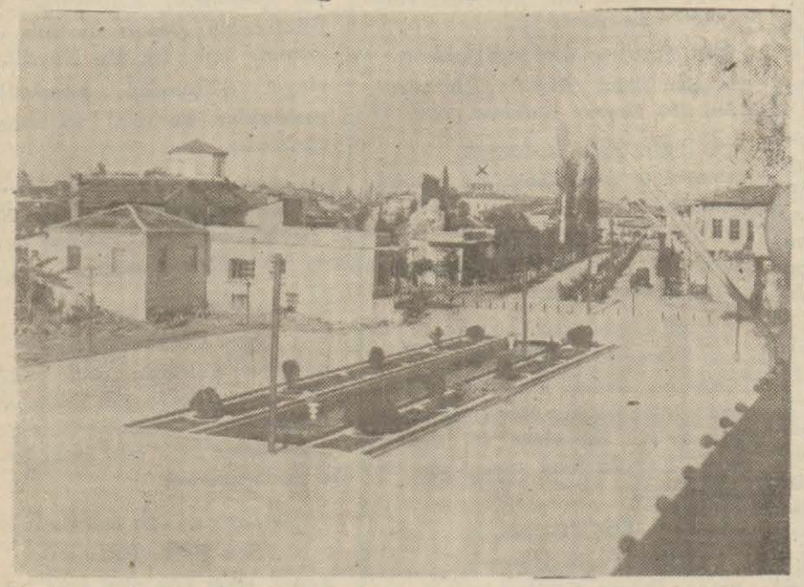

Yeni Antalyanın cok güzel caddelerinden birl ve şehri boydan boya kateden kanaldan bir parça

Antalya (Hususi) — İki yıldanberi Antalya valiliğinde bulunan Hâşim İşcanın devamlı alâkası ve çalışmasile Antalya tamamen değişmiş, modern bir şehir olmuştur. Valimiz şehrin inkişafı için çok faydalı olan bir teşebbüse girişmiş, «Antalyayı Tanıtma ve Güzelleştirme Cemiyeti» ni kurmuştur. İstisnasız olarak bütün halk cemiyete bol teberrülerde bulunuyor ve pehlivan güreşleri, müsamereler, balolar hasılâtile Antalya hergün yeni bir inkişafa kavuşuyor.

Antalyanın eskidenberi en büyük derdi içecek suyu idi. Bu sular çok kireçli, mikroblu ve gayrisıhhî idi. Şimdi 1680 rakımda ve Antalyaya 60 kilometre mesafede Taşdelen âyarında bir su bulunmuştur. Değerli valimiz Antalya halkının da yardımını temin ederek mühim bir para toplamış, «Antalyayı Tanıtma ve Güzelleştirme Cemiyeti»nin» de gayretile suyun kanalları açılmağa başlanmıştır. Şimdiye kadar 40 kilometresi açılmış ve 1000 küsur rakıma çıkmıştır. Bir aya kadar bütün yol açılacak ve memleket suya kavuşacaktır. Yeni ve modern Antalya, yalnız cenub sahillerimizin değil, bütün Türkiyenin İzmir, Ankara ve İstanbuldan sonra en güzel ve mükemmel şehri haline gelmiş bulunmaktadır. Önümüzdeki senelerde şehir daha orijinal hale gelecektir.

Karamanda mahalle birlikleri kuruldu

Karaman (Hususî) — Şehrimizde mahalle birlikleri teşekkül etmiş ve faaliyete geçmiştir. Halka şimdilik gaz, kahve gibi maddeler dağıtılmaktadır. Subaşı teşkilâtı da teşekkül etmek üzeredir.

Çankırıda

Dericilik sanayii inkişaf ediyor, yıkama ve harçlama dolabları ve tesisatı kurularak işe başlandı

Çankırı (Hususî) — Dericiliğin inkişafı yolunda yıllardanberi bu sanayi mensublarının umumi arzuları büyük bir derd halini almış bulunuyordu.

Yegâne istekeri makineleşmek ve iptidaî çalışmaktan kurtulmak, fazla miktarda verim vererek memleket ihtiyacını karşılamaktı.

Bu arzuları büyük bir fabrika kurmak demek değildir. Basit dolablar vasıtasile ayaklarile çiğnedikleri ve bu suretle deriyi yıkama ve harçlama işini çabucak yapmaktır.

İktısad Vekâleti de bu işe hususî bir ilgi bağlıyarak dericilerimizin istedikleri dolabları ve tesisatı göndermiş ve kurulması için bir dericilik mütehassısını memur etmiştir.

Bugün tamamile kurulmuş ve faaliyete geçmiş olan bu tesisat sayesinde hergün yüzlerce deri yıkanmakta ve harçlanmakta bu suretle verim de artmaktadır.

Yalnız bu sanayiin daha önemli iş yapabilmesi için elele vermesi lüzumu açıktan açığa meydana çıkmış ve bir «birlik» halinde çalışmaları kendilerine öğüdlenmiştir.

Öğrendiğime göre dericiler birlik halinde çalışmak için icab eden hazırlıkları yapmaktadırlar.

Bu takdirde Çankırı dericiliği bugün fazla miktarda meşin ve sahtiyan yapacaktır. Yarın için ise bu küçük makineleşme tekâmül edecek ve bir fabrika halini alacaktır.

Bu ümidle bakılan bugünkü tesisatı yarının fabrikasının bir nüvesi olarak kabul edebiliriz.

Bugünkü vaziyetten çok memnun görünen dericiler; bu işlerine derin ilgi gösterenlere minnettarlıklarını her an izhar etmekte ve durmadan çalışmaktadırlar.

San'ate dair

(Baş tarafı 3/1 de)

Academie'de Kırk ölmezin - Bu müessese azâsına verilen nam- iltifat nazarını üzerlerine çekmeden evvel bu yeni kelimeler halkın rağbetini kazanmış, onun dilinde yer tutmuştur; öyle ki milletin dili encümene değil, encümen milletin diline ramolmaktadır.

*

Burada asıl makalenin mevzuu olan lehçe darlığından bahsetmek sırası gelmiştir.:

Ötedenberi kullanılan lisan bugün arab kelimelerini birden silkip atmak suretile cezrî bir harekete kalkışılamamakla beraber yazı yazanlar da bunlardan kaçınmak ve onların yerine şu veya bu taraftan tavsiye edilen Türk kelimeleri kullanmak için bir arzunun husulü tabiidir, ve bundan dolayı her satırda rastlanılan arab kelimelerine bir mukabil bulabilmek için irkilip kalınmaktadır. Bunun neticesile bir yazı zorluğu, bir lehçe darlığı karşısında kalınmış oluyor. Hiç şüphe yok ki bu muvakkat, ergeç bitecek bir sıkıntıdır amma ne vakit? Misal olarak terimleri tesbit edilmiş olan riyaziye, felsefe, lisan tabirlerine bir göz gezdirilince görülür ki bu sahalarda öğretmenlik edenlerin nasıl şaşırmış olacakları kolaylıkla anlaşılır. Bugün elbette şaşıracaklardır; fakat talebe ile beraber onlar da bu yeni tabirlere alışınca -ki bu bir zaman işidir - artık ortada bir zorluk kalmıyacak diye müsterih olabiliriz. Evet, ancak o zaman ne kadar sürecektir: hususile mekteb hayatından ve talebe ile beraber öğretmenlerin dilinden bu yeni kelimeler halkın diline ve hergünün kullanışına yayılasıya kadar nasıl uzun bir zaman geçecektir, bunu kestirmek mümkün değildir.

Görülüyor ki başlanan işin bir sona erişmesi için acele etmiyerek sabır ile beklemekten başka yapılabilecek bir şey yoktur.

Arab kelimelerini - fars kelimeleri osmanlıcada pek az ehemmiyet almış olduğundan bunları bahis mevzuu saymıyorum- kullanmaktan sakınmak kaygusu daha ziyade yazı yazanları ilgilendirmektedir. Bugün o kaygu bir mecburiyet mahiyetini alacak olsa bilinemez hangi kalem sahibi yazmakta devam etmek çaresini bulabilir? Lâyikile bilmediği bir lisanda meramını anlatmak zaruretinde bulunan biri kadar bunalacağında, sıkılıp kıvranacağında şüphe yoktur.

Bu lehçe darlığının ehemmiyetini takdir edebilmek için en iyi çare tercemedir. Meselâ Fransızça bir edebî sayfayı, bir tenkid makalesini bu dar lehçe ile terceme etmiye kalkışınca görülür ki aslına aid hususiyetleri, ince fikirleri, çeşid çeşid renkleri ifade edebilmek imkânı yoktur.

Bu imkân hasıl olmıyacak mıdır? Elbette olacaktır. Arab kelimelerinin yerlerini tutacak Türk kelimeleri ile tanışmak ve onları benimseyerek kullanış çemberi için de toplamak ne zaman müyesser olursa o imkân da o zaman hasıl olacaktır.

Şu halde bugünün, hele bugünden ziyade dünün malı olan yazarlar o vaktin hulûlüne kadar sıkıntıya katlanacaklar demek oluyor; Türk dilinin istiklâli uğruna çekilecek olan bu zahmet herhalde boşa gitmiş sayılamaz.

H. Z. Uşaklıgil

«Son Posta»nın spor tefrikası: 64

Kara Ahmet

Yıldırımın Havzalıdan çekdiği

Herkesin gözü birdenbire Yıldırımla Havzalıye çevrildi. Çünkü Havzalı Ali acayib tutuyordu. Havzalı, Karakuçakta olduğu gibi ellerini yere vuruyor.. birbirine vuruyor, iyiden iyiye rükûa varır gibi süzülerek hücum ediyor, yağ güreşi gibi kat'iyen ense ense gelmiyordu.

Yıldırım, hasmının üzerine yürüdükçe Havzalı, sağa sola kaçışlar yapmakla beraber şiddetli dedalış vaziyetinde hücumlar yapıyordu. Yıldırımın Aliye sürünmesine bile imkân kalmıyordu.

Sonra Havzalı Ali, iki taraflı güreşçi idi, sağdan ve soldan solaksız güreşiyordu. Halbuki ekseriyetle pehlivanlar sağdan güreşirler ve sol taraftan giriş yapamazlar. Yazı yazar gibi...

Fakat Havzalı, hem sağdan ve hem de soldan hasmına mükemmel saldırışlar yapıyordu. Alinin maksadı hasmını bir Karakuçak oyununa düşürmekti. Bir teneşir patlatanına...

Teneşir patlatan.. çoban teknesi gibi oyunlar Anadolu Karakuçak güreşinde meşhurdur. Bir pehlivan bu, oyunlardan birini aldı mı? Muhakkak hasmını havada çevirerek takla attırır ve sırtüstü yere vuru.

Havzalı Ali, mütemadiyen hasmının kolunu kapmağa çalışıyordu. Yıldırım, Karakuçak güreşin bu, dalgalarını bildiği için yağlı ve kaygan elinden ve bileğinden istifade ederek kendini sıyırıyordu.

Nihayet Yıldırım, hasmını biçimine getirerek bir çapraz girdi. Fakat daha üç adım sürmeden bir yan baş kösteği oyunile hemen hasmının önüne düştü.

Yıldırım, hasmının altına düşmekten korkmuyordu. Hattâ kendini kârlı addediyordu. Çünkü acemi olan hasmını alttan yenmek kolay olurdu. Nasıl olsa oyun alacak ve gövde gövdeye gelecekler di.

Yıldırım, alta düşer düşmez açık durdu. Sarmayı açmıştı. hasmına her yerini teslim ediyordu. Fakat Havzalı Ali, hiç te yanaşmamıştı. O, yağ güreşinin hilebazlıklarını bildiği için müsbet oyunlara kaçtı. Meselâ, şak kündesi aldı. Şak kündesi Karakucak oyunlarından biridir. Anadolulular bu oyuna çeyrekleme derler...

Havzalı Ali, şak kündesini oturttu. Zaten Havzalının hasmının çaprazını bozarak bir elde altına alması şaheserdi. Üste de hasmının üzerine gidip bağlanmaması fevkalâde nazarı dikkati celbetmişti.

Kuşçu Hasan, kahkahayı bastı. Yanındakilere:

— Tamam. Aldı acemi pehlivanı. Çıkaramaz vallah meydandan.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu Sabahki Haberler

Libyada harp en çetin safhasında

Mihverciler Mısır hududuna 100 kilometre mesafede

Yeni bir meydan muharebesi başladı, 48 saata kadar netice belli olacak

Vişi, 1 (A.A.) — Libyada dört gündenberi Mihver tazyiki Mısır hududu istikametinde artmaktadır. Alman ve İtalyan kollarından bazıları Tobrukun cenubuna ve geçen sene mühim muharebelere sahne olan Sidi Rezegin civarına ve bu suretle Mısır hududunun 100 kilometre yakınına varmışlardır.

Bununla beraber Alman askeri mehafili bu harekâtın İngilizlerin kuvvetlerini denemek maksadile yapıldığını söylemektedirler.

48 saat sonra netice belli olacak mı?

Londra, 1 (A.A.) — Royterin bildirdiğine göre Libyada muharebe bütün şiddetile devam ediyor. 48 saat sonra belki neticesi alınacaktır.

Kahirede olduğu gibi Londrada dahi sükûnet hâkimdir.

Dört gündenberi dehşetli sıcak içinde çarpışan her iki tarafın bilhassa hava kuvvetleri bitkin haldedirler.

Vişiye göre

Vişi, 1 (A.A.) — Libyada tank muharebesi elân devam etmektedir. Piyade çarpışmalara daha iştirak etmemiştir. Alman uçakları Tobruk kalesini durmadan bombalamaktadırlar.

Vişi, 1 (A.A.) — 4 gündür, Tobrukun cenubunda çöl ortasında cereyan eden muharebe İngilizlere çok pahalıya malolmaktadır.

Dün İngilizler 25 uçak kaybetmişler ve 2000 esir vermişlerdir.

Muharebe en çetin safhada

Londra, 1 (A.A.) — Annalistin yazdığına göre Libya muharebesi en çetin safhasına girmiş bulunmaktadır. Mihverciler Elâdem - Akromadaki mevzilerini tahkim ederler ise Elgazala ve kesimleri tehlikeye düşmüş olacaktır.

Yeni bir meydan muharebesi

Kahire, 1 (A.A.) — Libya muharebesinde İngiliz hava kuvvetleri dört gün içinde Mihverin 600 arabasını tahrib etmişlerdir.

Elhakim meydan muharebesi şimdi açılmış bulunuyor.

Devlet Demiryolları umum müdürü vekâlet emrine alındı

Ankaradan verilen bir habere göre Devlet Demiryolları Umum Müdürü Cemal Hidayet görülen lüzum üzerine Vekâlet emrine alınmıştır.

Kolonyaya 3 bin ton bomba atıldı

Hücum eden İngiliz tayyarelerinin adedi 1.250

Bu sabah şehrin üzerinde muazzam bir duman sütünu yükseliyordu

Londra, 1 (A.A.) — Almanyada Kolonya şehri üzerine yapılmış olan hava taarruzu hakkında şimdi daha fazla tafsilât alınmıştır. Muhtelif tayyare meydanlarından hareket etmeleri hakkında tayyarecilere emirler verilmiştir. Bu hal pilotları memnun etmiştir. Hava şeraiti iyi idi. Pilotlar kalkmalarını biran evvel temin için hummalı bir faaliyet sarfediyorlardı. Yüksek subaylar plânların tatbikatını kendi gözleri ile görmeğe karar vermişlerdi.

Tayyareler hareket ettikten sonra Kolonyaya varınca semaları yalayan ışıldaklar etrafa aydınlık saçıyorlardı. 500 hava dafi topu durmadan ateş ediyorlardı. Tayyarelerin her biri altı saniyede bir hücuma geçiyordu.

Almanlar bu mıntakada şehrin dışında birçok sahte yangınlar çıkarmışlardı. İngiliz avcı tayyareleri Almanya ve sahilleri üzerinde şaşırtıcı hücumlar yapmak için emirler almışlardı. Bu suretle Almanlar müdafaalarını taksime mecbur edilmişlerdi.

Kolonya mühim bir münakalât ve sanayi merkezidir. Hasar akla sığamıyacak kadar ağır ve Rostoff ile kıyas kabul edemiyecek derecededir.

Sabahleyin muazzam bir duman sütunu şehir üzerinde dalgalanıyordu.

Almanlar ağır hasarı kabul etmişlerdir.

İngiliz hava kuvvetleri bu akın için en yeni ve en ağır tayyarelerini kullanmışlardır. Bunlar arasında sekiz tonluk Stirlingler ve müthiş Halifax tayyareleri bulunmakta idi.

13 muhtelif tipte tayyare kullanılmıştır.

Kolonya üzerine atılan bombaların yekûnu 3000 tondur.

Uçuşa iştirak eden tayyarelerin sayısı 1250 dir.

İngilizlerin kayıbı 42 tayyaredir. Bu yekûn şüphesiz ki ciddidir, fakat bu akına iştirak eden tayyarelerin sayısı nazarı itibara alınırsa bu zayiat gene binnisbe hafif sayılabilir.

Arda ve Meriç köprüleri bitti

Ankara, 31 (Hususi) — Arda ve Meriç nehirleri üzerindeki köprülerin esaslı inşaatı nihayete ermiş bulunmaktadır. Yapılan tecrübeler iyi netice vermiştir. Birkaç günlük hazırlıklardan sonra köprüler 10 Haziranda açılacak, bu suretle Avrupa seferleri başlamış olacaktır.

İngilizlerin ağır bir hava taarruzu

(Baştarafı 1 inci sayfada)

değer bir muvaffakıyet olduğunu bildirmektedir.

Gün doğarken, taarruz sahasında çıkarılan yangınlarla düşmanlar Hollanda kıyılarından görülebiliyor ve bu sabah erkenden yapılan bir keşif hareketi, hedefin 500 metre üstünde el'an düşman sütunları çıkmakta olduğunu tesbit etmiş bulunuyordu.

Bu hareket yapılırken, bombardıman, kıyı av ve ordu koordinasyon komutanlığı servisine mensup başka uçaklar, düşman hava alanlarına ve kuvvetlerimizi yakalamağa teşebbüs eden düşman avcılarına taarruz etmişlerdir.

Bu hareketler sonunda 44 uçağımız eksiktir.

Alman tebliği

Berlin 31 (A.A.) — Resmî tebliğ: İngiliz bomba tayyareleri dün gece Kolonya şehrinin merkezine bir tedhiş taarruzu yapmışlar, yangın ve infilâk bombalarile bilhassa meskûn mahallelerde hasarlar husule getirmişlerdir. Umumî binalar ve 3 kilise ile 2 hastane bu ara da hasara uğramıştır. Münhasıran sivil halka karşı yapılan bu taarruz esnasında İngiliz hava kuvvetleri son derecede ağır kayıplara uğramışlardır. Gece av tayyarelerile hava bataryaları 36 düşman bomba tayyaresi düşürmüşlerdir. Bahriye topçuları sahil bölgesinde düşmanın bir bomba tayyaresini düşürmüşlerdir.

General Kammhuber kumandasında bulunan bir gece av teşkili bu harekât esnasında 600 ncü gece hava zaferini, yüzbaşı Streib 25 ve 26 ncı, teğmen Knacke 20 nci gece hava zaferini kazanmışlardır.

M. Çörçll'in tebrik telgrafı

Londra, 31 (A.A.) — M. Churchil, bin uçak tarafından Kolonya çevresine yapılan İngiliz hava akınından sonra bombardıman filoları başkumandanına gönderdiği tebrik telgrafında şöyle demiştir: «Bu akın, İngiliz bombardıman filolarının gittikçe artan kuvvetine delildir. Ve her şeyden önce Alman şehirlerinin bu günden itibaren birbiri ardınca tadacakları şey temsil edecektir.»

Lavalın Pariste bir hitabesi

Paris 31 (A.A.) — Hükûmet reis Laval, ilk defa olarak Pariste 150 teşkilât komitesinin şeflerine hitab ederek onlara istihsal ve işçiler hakkında hükûmet tarafından takib edilen siyasetin başlıca hatlarını anlatmıştır.

Laval, yeni Avrupada bir mevki işgal etmek isteyen her milletin iş sahasında azamî gayret sarfetmesi lâzım geldiğini söylemiştir. Laval demiştir ki:

Avrupa camiası için yapılan bu muazzam mücadelede Fransa kendi topraklarında ve hududlarının dışında bu gayenin tahakkukuna çalışmalıdır.

Japonlar Çinde iki şehir işgal ettiler

Londra, 31 (A.A.) — Uzakşarktan gelen haberlere göre, Perşembe sabahı Çin kuvvetleri Kınhva şehrinden çekilmişler ve Japonlar şehre şimal kapısından girmişlerdir. Sokak muharebeleri cereyan etmiştir.

Ayrıca, Japonlar Laşi şehrine de girmişlerdir. Burada da sokak muharebeleri yapılmıştır.

Yunnan eyaletinde Çinliler taarruza geçmişlerdir.

Birmanya yolu istikametinde Japonlar takviye kıt'aları almışlardır. Bir motörlü nakliye kolu Çinlilerin taarruzuna uğramıştır.

Çin tebliği

Çunking 31 (A.A.) — Dün neşredilen Çin tebliğinde Çin kuvvetleri ana kısmının hemen hemen bir harabe halinde olan Kinhua'yı Perşembe sabahı boşalttıkları ve banliyöde muharebelerin devam ettiği bildirilmektedir.

Japonlar Perşembe günü öğleden sonra Lanşi'ye girmişlerdir. Sokak muharebeleri devam etmektedir.

Lunghu'daki Japonlar cenub-batıya doğru ilerliyorlar.

Japonların ileri hareketi

Tokyo, 31 A.A.) — Asahı gazetesine göre, Çekyang'da Kinhua ve Lianşi'yi zapteden Japon kıt'aları Çin kuvvetlerini takibe devam ediyorlar. Japon öncüleri 29 Mayısta Sientang nehri üzerindeki Lnugyu'yu işgal etmişlerdir.

Başka Japon birlikleri 86 ncı ve 97 nci ordu gruplarını puskürterek Hangçeu - Mançang demiryolu üzerinde stratejik mevzi olan Tangki Hsien'i işgal etmişlerdir.

Doğuda son harb vaziyeti

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ları muvaffakıyetle neticelenmiştir. Geride Macar teşkilleri iki hafta devam eden muharebeler neticesinde büyük Sovyet kuvvetlerini imha etmişlerdir. Bu muharebeler esnasında düşman bir miktar esir vermş. 4300 ölü, 21 top, 97 mayn topu ve mitralyöz ve çok miktarda silâh ve cephane kaybetmiştir.

Harkof muharebesi esnasında bir Hırvat alayı bilhassa temayüz etmiştir.

Şimal buz denizinde hava ve deniz kuvvetlerimiz tarafından iki gündenberi yapılan şiddetli taarruzlar neticesinde isabetler alan bir düşman kafilesinin bakiyelerinden 4 büyük gemi bombalarla hasara uğratılmıştır. Bu taarruzlar esnasında cereyan eden hava muharebelerinde Tomahawk ve Hurricane tiplerinde 6 düşman av tayaresi düyşürülmüştür.

Sovyet tebliğleri

Moskova, 31 (A.A.) — Sovyet öğle tebliği:

30 Mayıs gecesi kuvvetlerimiz, İzyum - Barvenkovo istikametinde düşman tank ve piyadesine karşı müdafaa savaşları yapmışlardır. Cephenin başka kesimlerinde önemli bir değişiklik olmamıştır.

Sovyet hususî tebliği

Moskova 31 (A.A.) — Neşredilen hususî bir tebliğde. Rostof çevresinde münhasıran büyük Alman taarruzuna mâni olmak üzere yapılan Harkof meydan muharebesinin sona erdiği bildirilmektedir.

Almanlar 90.000 ölü ve esir vermiş, 540 tank, 1511 top ve 200 uçak kaybetmişlerdir. Ruslar 5000 ölü, 66.000 kayıb vermiş, 300 tank; 832 top; 124 uçak kaybetmişlerdir.

Pragda onu kadın 44 Çek daha kurşuna dizildi

Suikasd failleri hakkında malûmat vereceklere fazla olarak 10 milyon kuron vâdedildi

Londra, 31 (A.A.) — Prağ radyosu, aralarında 10 kadın bulunan başka 44 Çek'in daha dünkü Cumartesi günü Prağ'da kurşuna dizildiklerini bildirmektedir. Mahkûmların hepsi, gerek Cuma günü gece yarısına kadar kendilerini polise kaydettirmemiş bulunmaktan ve gerekse polisçe kayıdlı olmıyan ve devlet emniyeti aleyhin de faaliyetlere iştirak edenlere yardım ve nları gizlemek suçu ile ittiham edilmiş bulunmakta idiler.

Heydrich'e kan verildi

Vaşington, 31 (A.A.) — Prağdan gelen en son haberlere göre, Heydrich'e kan verilmiştir. Kendisine geldiği de söylenmektedir.

Heydrich'e atılan kurşunlardan biri boğazına, diğeri sırtına girmiştir.

Şoförü ve muavini aldıkları yaralardan ölmüşlerdir.

Mükâfat miktarı artırıldı

Londra, 31 (A.A.) — Prağ radyosu dün akşam, Heydric'e karşı yapılan suikasd faillerini tutmağa yarayacak malûmat veren her şahsa fazla olarak 10 milyon kuron mükâfat vadedildiğini ve bu para mükâfatının Çek himaye hükûmeti tarafından ödeneceğini bildirmiştir.

Alman makamlarının bundan evvelce ayni miktarda mükâfat vadettikleri malûmdur.

Hacha, Benes'i itham etti

Prağ, 31 (A.A.) — Dr. Hacha dün akşam radyoda Çek milletine yaptığı bir hitabede eski Cumhurreisi Beneş'i bir numaralı millet düşmanı olarak vasıflandırmıştır.

Libyada muharebe şeddetini artırdı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

safhasına girmiş buunmaktadır.

Alman tebliği

Berlin, 31 (A.A.) — Resmî tebliğ: Şimalî Afrikada mücadele devam etmektedir. Alman ve İtalyan av ve tahrib tayyareleri 25 İngiliz tayyaresi düşürmüşlerdir.

İtalyan tebliği

Roma, 31 (A.A.) — İtalyan orduları umumî karargâhının tebliği:

Marmarikte muharebeler devam etmekte ve düşman yeniden ağır kayıplara uğramaktadır. Sayısı 2000'i geçen esirler arasında amiral Sir Gowan Edward ile bir tuğbay kumandanı bulunmaktadır. Bundan başka 343 tank, 21 zırhlı arabası, 53 top ve 200 den fazla kamyon alınmış veya tahrib edilmiştir. Hava kuvvetleri düşman kollarına karşı taarruzlarına tekrar başlamış, birçok taşıtlar yakmış veya bunlara isabetler kaydetmiştir.

Tobruk mühim hava teşkilleri tarafından şiddetle bombalanmıştır. Alman ve İtalyan av tayyarelerine karşı yapılan muharebeler esnasında İngilizler 16 tayyare kaybetmişlerdir.

Kahire, 31 (A.A.) — Burada söylendiğine göre, 90 ncı hafif piyade tümeninin bazı birlikleri müstesna olmak üzere Afrikadaki bütün seferî Alman kuvvetleri müttefik hattının şarkında muharebeye iştirak ettirilmektedir. Düşman mayn sahamızda ikı gedik açmağa muvaffak olmuş ise de bunlar top ateşile kaaptılmıştır.

Muharebe nazik safhaya girdi

Kahire, 31 (A.A.) — Ofi: İngiliz tebliğinde, Knigsbriedge kesminde muharebenin artan bir şiddetle devam ettiği bildirilmektedir.

İngiliz mayn tarlalarında düşman tarafından açılan gediklerde şiddetli savaşlar olmuştur. Düşman bu gediklerden ancak büyük zorluklarla faydalanabilmiştir.

Dört gündenberi devam eden muharebe nazik safhasına varmıştır. Durum elverişli değildir.

Bazı vergi ve resimlere yapılan zamların tatbikına bugün başlandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

30 para olarak tesbit edilmiştir. Buna 2 kuruş da millî müdafaa zammı yapıldığından bütün şehir dahili ve şehir harici mektub ücretleri 8 kuruş 30 paraya çıkartılmış bulunmaktadır. Damga, tayyare, sinema ve nakliyat resimleri de bugünden itibaren muayyen nisbetler dahilinde artırılmıştır.

İstihlâk vergileri artırılan maddelerden elinde bulunanlar bugünden itibaren üç gün içinde mevcud malları hakkında maliye şubelerine birer beyanname verecekleridir.

Kibrit ve çakmak taşları mevcudu da üç gün içinde maliyeye bildirilecektir.

Millî müdafaa vergisine yapılan zam dolayısile fıçılı ve şişeli bilûmum şarabların beher litresinden 10 kuruş munzam müdafaa vergisi alınacaktır.

Hususî şarab âmilleri ve bayiler yarın akşama kadar mevcud her nevi şarab miktarını tam olarak İnhisarlar İdaresine bildirecek ve tahakkuk edecek munzam vergi tutarını ödeyeceklerdir. Yapılan zam şarab satış fiatlarına tesir etmiyecek, fiatları artırmak isteyenler hakkında takibat yapılacaktır.

Resmî gazetede neşredilen kanunlar

Ankara, 31 (A.A.) — Bazı vergi ve resimlere zam yapılması hakkındaki kanunla şeker ve glikoz istihlâk vergisinin artırılmasına dair olan kanun bugünkü resmi gazetede neşredilmiştir. Bu kanunlarla

1 — Merinos koyununun vergisi 40, tiftik keçi ve sığırın vergisi 45, koyun ve kıl keçinin vergisi 80, manda ve at katır vergisi 125, eşek vergisi 25 kuruşa çıkarılmıştır.

2 — Damga resmi kanununun maktu kısmına ve 33 üncü maddesine tâbi evrakın geçen sene artırılan resimleri bu kanunla bir misli daha artırılmıştır.

3 — Nakliyat resmi banliyö ve şehir içi nakil vasıtaları hariç olmak üzere şimendifer ve vapurlarla yapılan yolcu nakliyatında birinci mevki ücretleri için yüzde 25, ikinci mevki için yüzde 20; üçüncü mevki için yüzde 10 a çıkarılmıştır. Ayrıca ve yeniden yataklı vagonlarda yatak ücretlerinden de yüzde 10 resim alınacaktır. Eşyadan alınan nakliyat resmi de yüzde 5 den yüzde 10 a iblâğ edilmiştir.

4 — Kibritlerden alınanmüdafaa vergisi 90 paraya, çakmak taşlarından alınan müdafaa vergisi de 9 kuruşa çıkarılmıştır. Bu zamdan sonra kibritin beher kutusu 4 kuruşa satılacaktır.

5 — Tiyatro; sinemalardan alınmakta olan resim asker ailelerine yardım zammı hariç olmak üzere yüzde 40 a çıkarılacaktır.

6 — İhracat maddelerinden alınan ihracat vergisi yüzde ona çıkarılmıştır.

7 — Banka, banker ve sigorta şirketlerinin muamele vergisi yüzde 7,5 a, imalât ve ithalât muamele vergisi nisbetleri de yüzde 12,5 a iblâğ edilmiştir.

İstihlâk vergileri

8 — İstihlâk vergilerine de yeniden

a — Kauçuk mamulâtile pamuk ipliği, pamuklu mensucat ve pamuktan hazır eşya, yün ve kıl ipliği, yün ve kıl mensucat, yünden ve kıldan yapılmış hazır eşyada yüzde 40.

b — Ayakkabılar hariç olmak üzere bilûmum deri ve mamulâtile her nevi demir ve çelik bakır ve halitalarında iki misli

c — Sun'î bükülmemiş ham ipek le sun'î ipekten mamul iplik ve ibrişim hariç olmak üzere bilcümle ipek ve ipliklerile ipek ve mahlût ipek mensucat ipek ve mahlût ipekten hazır eşyada bir misil

d — Damacana, şişe, küçük şişe, kavanoz ve emsali hariç olmak üzere pencere camı, kâğıd ve mukavva ile baharat terkib yolile elde edilen plâstik maddeler ve bunların mamulâtı kaplamalık ağaç yaprak ve şeridler, parke tahtası, kontrplâk tahtaları, keten kendir, manila kendiri jüt vesaire iplik imaline veya dokumaya elverişli nebatî maddeler keten, kendir vesair nebatî maddelerden mamul mensucat ve bunlardan yapılmış hazır eşya muşamba ve muşamba mamulâtı, çini ve porselen mamulâtında yüzde 50 miktarlarında zam yapılmıştır.

Bu zamlardan kibrit ve çakmak taşlarına ihracata muamele vergisine, istihlâk vergisine taallûk edenler 30/5/1942 diğeri 1 Haziran 1942 tarihinden muteberdir.

9 — Şekerden alınmakta olan istihlâk vergisine küp şekerde 52.38 ve kristal şekerde 35.38 glikozdan alınan istihlâk vergisine de kilode 15 kuruş zammedilmiştir. Yalnız bu zam stoklarla şirketin 1941 kampanyası istihsallerinde küp şekerde 62 kristal şekerde 45 kuruştur. Bu zamlar dolayısile şeker fiatı artacak değildir.

10 — İstihlâk vergisine zam yapılmış olan eşya ve maddelerin ithalâtçıları, toptancıları ile bu maddeleri memleket içinde imal edenlerden esas iptidaî maddesi istihlâk vergisine tâbi olduğundan dolayı bu vergiye tâbi olmıyanlar perakendeciler de dahil olduğu halde umumiyetle kibrit satanlar 30 Mayıs 1942 sabahı bu maddelerden ellerinde mevcud miktarları mahalleri varidat dairelerince ilânın yapıldığı günü takib eden 3 gün zarfında bu dairelere bir beyanname ile bildirmeğe mecburdurlar.

11 — Şeker stokları için yeniden beyanname verilmesine ihtiyaç yoktur. Yalnız glikozun alım ve satımı ile iştigal edenlerle glikozu imalâtında veya tâli madde olarak kullanan sınaî müesseseler 30 Mayıs 942 sabahı ellerinde mevcud stoklarının miktarını Pazartesi akşamına kadar bir beyanname ile varidat dairelerine bildireceklerdir. Beyannamelerin vaktinde verilmemesi 5 kat ceza alınmasını icab ettirecektir.

Cebelüttarık başkumandanlığı

Londra 31 (A.A.) — Mac Farley; Cebelüttarık başkomutanlığına tayin olmuştur.

İstanbulda Liseler Alım, Satım Komisyonu Reisliğinden:

Komisyonumuza bağlı Galatasaray, Haydarpaşa, Kandilli, Kabataş, Çmlıca ve Erenköy liselerinin 1942 mali yılı ihtiyaçları olan (99882) lira tahmin bedelli 346,100 kilo. 456,900 aded ve 76900 demet, 38 kalem yaş sebzesinin 8/VI/1942 Pazartesi saat 15 de Beyoğlunda Liseler Satmalma komisyonu binasında toplanan komisyonda kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır. İlk teminatı 6244 lira 10 kuruştur. Şartname bedeli 5 liradır.

İstekliler ilk teminat makbuzu, yeni yıl Ticaret Odası vesikası ve tekliflerini havi 2490 sayılı kanunun tarifatı dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını yukarıda gösterilen saatten bir saat evveline kadar sözü geçen komisyon reisliğine makbuz mukabilinde teslim etmeler. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Şartnameyi almak istiyenler Galatasaray lisesinde komisyon kâtibliğine müracaatları. (5559)

Devlet Demiryolları İşletmə U. M. den:

Muhammen bedeli (10.000) on bin lira olan 20 ton Dekistirol 11/6/1942 Perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında toplanan Merkez 9 uncu Komisyonunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (750) yedi yüz elli liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 de kadar adı geçen Komisyon Reisliğne vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Teselüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur. (5847)

Fenerbahçe dün güzel bir oyunla Admirayı 2-1 yendi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Maçtan evvel sahaya çıkan Admira takımı iki taraflı halkı selâmladı, müteakıben Fenerbahçe-merasiminden sonra iki takım bir birlerine bayrak verdikten sonra maça bermutad sekiz dakika geç olarak başlandı.

Almanyanın muhtelif şehirlerine mensub oyunculardan takviye edilen Admira takımının hangi sistem üzerine futbol oynadığını merak ettiğimizi dün de yazmıştım. Admira takımının dikkatle takib edilen 90 dakikalık maçında oyuncuların hakikaten sıstem meselesinde zorluk çektiklerini gördüm.

Fenerbahçe kuvvetli esen ruzgârla beraber başladığı oyunda pek çabuk bir hâkimiyet tesis edecek hale geldi. Hiç şüphesiz sahaya ve bizim oyun tarzımıza pek yabancı olan misafir takım on beş dakika kadar devam eden bir bacalamaiçinde kalmıştı. Hemen her ecnebi takıma karşı sürekli bir hâkimiyet temininde başta gelen Fenerbahçe uzun ve sıkı bir teşvikin de tesirile bu hâkimiyeti hemen bir devre müddete kadar devam ettirmeğe muvaffak oldu. Admira takımında kısa ve çabuk paslar, topu kaleden en kısa bir zamanda uzaklaştırmak, ve bilhassa muavin hattı ile hücum hattı arasında pek hesablı bir anlaşma olduğu hiçbir zaman gözümüzden kaçmadı.

Fenerbahçenin bazan bir hastalık halini alan çalım ve şahsî oyunu kendi aleyhine olmakla beraber, karşı taraf için aman zaman çok şaşırtıcı bile oldu.

Fenerbhçe üstelik bir de enerjisini azamî dereceye çıkartınca üstünlük de kendi kendine meydana geldi.

Misafir takım oyuncularının top vuruşları pek kesik oluyor ve ekseriya pasları lâzım olan yere gitmiyordu. Takım halinde iyi bir varlık olan Admiralıların göze batan bu noksan taraflarını kelimenin tam manasile lüzumu kadar idmanlı olmayışlarında aramak lâzımdır. Takımın hemen hemen sonuna kadar da devam etti.

Fenerbahçe devrenin ortalarına doğru hâkimiyeti daha fazla arttırdı. Eğer müteaddid defa çekilen kornerlerden istifade edilebilseydi, netice Fenerbahçenin daha çok sayı farkile lehinde bile olurdu.

Bu hücumlardan birinde Admira kalesine çekilen topu da kaleci büyük bir tesadüf eseri kurtarmıştı.

Admira kalesinde pek sık dolaşmağa başlıyan Fenerbahçe mühacimleri arasında Naci 41 inci dakikada kalecinin yerinden fırlamasından istifade ederek çok sakin bir şekilde ilk golü yaptı, devre 1-0 Fenerbahçenin lehinde bitti.

İkinci devre

İkinci devrede Fenerbahçede bir kesiklik, Admrada ise hissedilir bir canlılık başlamıştı. Admira kalesine yaklaşma fırsatı bulan Fenerbahçeliler, kalecinin hatası neticesi 7 nci dakikada sol açık Halidin kafa vuruşile ikinci golü de yaptılar. Fenerbahçe için çok ümidli bir hal alan oyun karşısında Admiralılar hücumlarını tehlikeli bir şekilde büyütmeğe başladıar. Daha düzgün oynuyorlardı. Fenerbahçe uzun zaman müdafaaya mecbur kaldığı halde hiçbir netice vermiyen Admiranın tazyiki eksilmedi, fakat vaziyette de bir değişiklik yapmıyordu. Bu arada

Kollej müsabakalarından bir görünüş

Fener kalecsi Sabrının birbiri üzerine kurtarışlar yapması da seyircilerin umumî takdirini mucib oluyordu. Admira takımı birinci devreye naazran daha gösterişli oynuyordu. Az olmakla beraber güzel şütler attılar, ve nihayet sağ açıkları 38 inci dakikada uzun uzun alkışlanan yegâne golü yaptı. Oyunun bundan sonraki kısmı maçın en heyecanlı dakikalarını teşkil etmişti.

İki taraf da hiç değilse birer gol daha yapabilmek için çalıştı, fakat netice değişmeden mça 2-1 Fenerbahçenin galibiyetile bitti.

Misafir takım sahaya beyaz gömlek, beyaz pantalon ve siyah çorapla çıkmıştı.

Maçın bilhassa çok temiz cereyanı dikkate şayandır.

Admira takımı: Deyla — Gerbert, Şiling (kaptan) — Mayer, Glacl, Anreite — Malçehi, Urban, Şaletski, Gavhel, Arlt.

Fenerbahçe: Sabri — Muammer, Murad — Ali Rıza, Esad, Aydın — K. Fikret; Naci; Mücdad, Ömer, Halid.

Hakem: Kemal Halim (İ. Spor)

Ömer Besim

İstanbul atletizm bayramı

İstanbul atletizm bayramı dün Robert Kollejde yapılmıştır. Alınan neticeler şunlardır:

100 metre: 1 — Cezmi 11,5,15. 2 — Sabahaddin.

200 metre: 1 — Cezmi 23,3,10. 2 — Sabahaddin 23,4,10. 3 — Sami.

400 metre: 1 — Reşid 53,4,10. 2 — Ahmed 54,4,10.

800 metre: 1 — Ahmed 2,04,2. 2 — Adnan 2,05,7.

1500 metre: 1 — Rıza Maksud 4,15. 2 — Zürref 4,21,7.

3000 metre: 1 — Eşref Aydın 9,5 (yeni Türkiye rekoru) 2 — Kostantin 9,43,6.

110 metre mâniali: 1 — Süha 10,8. 2 — Turan.

100 metre: bayanlar: 1 — İnci 14,5,10. 2 — Adile 15,9,11.

Gülle: 1 — Ateş İbrahim 12,63. 2 — Mehmed.

Disk: 1 — Malik 35.67. 2 — Cevad 34.87.

Cirid: 1 — Kemal 59.20. 2 — Suad 51,34.

Uzun atlama: 1 — Ömer 6,41. 2 — Güner.

Yüksek atlama: 1 — Holyakim 1,75. 2 — Mehmed.

Üç adım: 1 — Ömer 13,44. 2— Güner 13,04.

Çekiç atma: 1 — Ateş İbrahim 24,50. 2 — Alâeddin 23.20.

Sırıkla atlama: 1 — Muhiddin 3,52. 2 — Süha 3,20.

Muhiddin müsabaka harici atlıyarak 3,62 ile Türkiye rekorunu kırdı.

400×100 bayrak: Galatasaray takımı 2,25. 2 — Eskişehir takımı. 3 — Beyoğlu spor klübü.

Müsabakalarda 1 inci, 2 nci ve 3 üncü gelenlere bayrak verildikten sonra müsabakalara İstiklâl marşı ile son verildi.

Galatasaray, Fenerbahçe B takımları maçı

Kadıköy stadında yapılan Galatasaray, Fenerbahçe B takımları maçını 2-0 Galatasaray kazanmıştır. Bu münasebetle Galatasaraya bir kupa verilmiştir.

Davudpaşa ikinci lig birincisi oldu

İkinci küme lig maçları dün nihayetlenmiştir. Davudpaşa 6-1 Eyübü, Anadoluhisarı Hilâli 5-1 mağlûb etmişlerdir. Davudpaşa takımı bu muvaffakiyetinden sonra birinci lige terfi etmiştir. Tebrik ederiz.

İstanbul bisiklet birinciliği

İstanbul bisiklet birinciliği dün Topkapı ile Kumburgaz arasında yapılmıştır. 100 kilometrelik bu yarış neticesinde Topkapıdan Muzaffer 9,33 saatte birinci, Topkapıdan Hamza ikinci, Hilâlden Alâeddin üçüncü olmuştur. Birinciye kupa, diğerlerine madalyalar verilmiştir.

Türkiye bisiklet birinciliği 21 Haziranda Bursada yapılacaktır.

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DİŞ, NEZLE, GRIP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser.

Sıhhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İlân Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık	maktu	500	kuruş
1 nci	sahife	400	»
2 nci	sahife	250	»
3 ncü	sahife	200	»
4 ncü	sahife	100	»
İç	sahife	60	»
Son	sahife	50	»

İzona

SAÇ SABUNU

Saçlarınızı muhafaza için harikûlâde tesirini ilk kullanışta göreceksiniz.

KURTULUŞ

CAM ve ŞİŞE FABRİKASI

SADIK GÜRTUNCA

ve

M. REŞAT DÜŞÜNÜR

Gaziler Caddesi 1251 nci Sokak No. 43

İZMİR

Her türlü Lamba, Lamba şişesi, Surahi, Kavanoz, Çay bardağı, Göz ve at boncukları ve bilûmum Zücaciye edevatı.

Her nevi sipariş derhal kabul ve deruhde edilir.

Telgraf: GÜRTUNCA - İZMİR Telefon: 3732

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1942 İKRAMİYE PLANI

KEŞİDELER: 2 Şubat, 4 Mayıs, 3 Ağustos, 2 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1942 ikramiyeleri

1 adet	2000 Liralık	= 2000.— Lira		40	»	100	» = 4000.— »
3 »	1000 »	= 3000.— »		50	»	50	» = 2500.— »
2 »	750 »	= 1500.— »		200	»	25	» = 5000.— »
3 »	500 »	= 1500.— »		200	»	10	» = 2000.— »
10 »	250 »	= 2500.— »					

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

1-6-942 — 7-6-942 tarihine kadar muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

Karadeniz hattı	— Salı 4 de Ege, Cuma 4 de Kadeş Galata rıhtımından.
Bartın Hattı	— Cumartesi 18 de Turhan Sirkeci rıhtımından.
İzmit hattı	— Perşembe 8 de Kemal Tophane rıhtımından.
Mudanya hattı	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 9,50 de Sus, Cumartesi 14 de Marakaz, Pazar 9,50 de Sus Galata rıhtımından.
Bandırma hattı	— Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8 de Marakaz Galata rıhtımından. Ayrıca Çarşamba 20 de Mersin ve Cumartesi 20 de Antalya Tophane rıhtımından.
Karabiga hattı	— Salı ve Cuma 19 da Bartın Tophane rıhtımından.
İmroz hattı	— Pazar 9 da Kemal Tophane rıhtımından.
Ayvalık hattı	— Çarşamba 12 de Bursa, Cumartesi 12 de Mersin Sirkeci rıhtımından.
İzmir hattı	— Pazar 13 de İzmir Galata rıhtımından.
Mersin hattı	— Cuma 18 de Çanakkale vapuru Sirkeci rıhtımından.

NOT: Mersine kadar gidecek olan bu posta gidiş ve dönüşte tekmil arahk iskelelere uğrayarak yük ve yolcu alacaktır.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malûmat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Galata Baş Acenteliği	—	Galata rıhtımı Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata Şube »	—	Galata rıhtımı Mıntaka Liman Reisliği binası altında	40133
Sirkeci Şube »	—	Sirkeci, Yolcu Salonu	22740

(6026)

BAYILANLAR, ÇARPINTI, SİNİR BUHRANI ÇEKENLER

NEVROL CEMAL

DEN 20 DAMLA ALINCA SİNİRLERİ YATIŞIR. DERMAL FERAHLARLAR.

Maliye Vekâletinden:

Eski nikel 5, 10 ve 20 paralıkların tedavülden kaldırılması hakkında ilân

Eski nikel 5, 10 ve 20 paralıkların yerine dantelli bir kuruşluklarla bronz on paralıklar darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan eski nikel 5, 10 ve 20 paralıkların 31/6/942 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır.

Mezkûr ufak paralar 1/Temmuz/942 tarihinden itibaren artık tedavül etmiyecek ve bu tarihten itibaren ancak bir sene müddetle yalnız mal sandıklarile Cümhuriyet Merkez Bankası şubelerine ve Cümhuriyet Merkez Bankası şubesi olmıyan yerlerde Ziraat Bankası şubeleri tarafından kabul edilebilecektir.

Ellerinde bu ufak paralardan bulunanların bunları mal sandıkları le Cümhuriyet Merkez Bankası ve Ziraat Bankası şubelerine tebdil ettirmeleri ilân olunur. (4129) (5605)

İstanbul Defterdarlığından:

Tarihi	Beşiktaş Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaüdleri	Beşiktaş Askeri yetim ve tekaüdleri	Beyoğlu Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaüdleri	Beyoğlu Askeri yetim ve tekaüdleri	Üsküdar Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaüdleri	Üsküdar Askeri yetim ve tekaüdleri	Eyüb Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaüdleri	Eyüb Askeri yetim ve tekaüdleri
3/6/942 Çarşamba	1- 150	1- 350	1- 200	1- 600	1- 300	1- 600	1- 40	1- 100
4/6/942 Perşembe	151- 350	351- 700	201- 550	601-1200	301- 600	601-1200	41- 80	101- 200
5/6/942 Cuma	351- 500	701-1000	551- 800	1201-1800	601- 900	1201-1800	81- 120	201- 400
6/6/942 Cumartesi	501- 650	1001-1300	801-1050	1801-2400	901-1200	1801-2400	121- 160	401- 500
8/6/942 Pazartesi	651- 800	1301-1600	1051-1300	2401-3000	1201-1500	2401-3000	161-ilâ	501- 600
9/6/942 Salı	801- ilâ	1601-ilâ	1301-ilâ	3001-ilâ	1501- ilâ	3001-ilâ	0	601-ilâ

Tarihi	Eminönü Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaüdleri	1 inci gişe Askeri yetim ve tekaüdleri	2 nci gişe Askeri yetim ve tekaüdleri	Fatih Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaüdleri	1 inci gişe Askeri yetim ve tekaüdleri	2 nci gişe Askeri yetim ve tekaüdleri	Kadıköy Malmüdürlüğünden: Mülkiye yetim ve tekaüdleri	Askeri yetim ve tekaüdleri
3/6/942 Çarşamba	1- 400	1- 400	2801-3100	1-1000	1-1000	4001-5000	1- 400	1- 500
4/6/942 Perşembe	401- 800	401- 800	3101-3400	1001-1750	1001-2250	5001-5500	401-1000	501-1100
5/6/942 Cuma	801-1200	801-1200	3401-3550	1751-2500	2251-3000	5501-6000	1001-1400	1101-1600
6/6/942 Cumartesi	1201-1600	1201-1600	3551-3700	2501-3000	3001-3500	6001-6250	1401-1800	1601-2100
8/6/942 Pazartesi	1601-2000	1601-2000	3701-3800	3001-3500	3501-4000	6251-6500	1801-2200	2101-2600
9/6/942 Salı	2001-2800	2001-2800	3801-4000	3501-İlâ	4001-4500	6501- ilâ	2201- ilâ	2601- ilâ

1 — Zat maaşları sahiblerinin muayyen günlerde maaş ve nüfus cüzdanlarile gişelere müracaat ederek maaşlarını almaları lâzımdır. Aksi takdirde istihkakları umum tediyattan sonra verilecektir.

2 — Tediyata sabahleyin saat dokuzdan itibaren başlanacak on ikiye kadar devam edecek ve öğleden sonra saat (13,30 da tekrar başlayıp on yedide nihayet verilecektir..

3 — Maaşlarını Emlâk Bankasından alacak olan zat maaşları sahiblerinin cüzdanlarının malmüdürlük - ve nüfus cüzdanlarile doğrudan doğruya bankaya müraca -

TİYATROLAR

Meşhur illiziyonist profesör

ZATİ SUNGUR

Beyoğlunda «SES» sinema ve tiyatrosunda her akşam yeni numaralarından müteşekkil zengin programına devam edecektir.

Kayıb aranıyor

Kardeşim Pirlepeli Abdurrahman 932 senesinde İstanbul Zeytinburnu gedikli küçük zabit mektebinde son sınıfta 96 No. lu talebe iken izini kaybettim. 10 senedenberi hayat ve mematından bir haber alamamaktayım. Kardeşim nerede ise onu tanıyan arkadaşları sıhhatinden bana insaniyet namına malûmat vermelerini rica ederim.

Kırklarelinin Keşirlik nahiyesinin Kocatarla köyünden korucu

Halim İlkan

Son Posta Matbaası:

Neşriyat Müdürü: Cihad Baban

Antalya Beden Terbiyesi Bölge Başkanlığından:

Antalyada inşa olunacak stadyum inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

1 — Keşif bedeli otuz beş bin liradır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

a — Proje.

b — Keşif cedveli.

c — Keşif hülâsa cedveli.

d — Mukavele projesi.

e — Yapı işleri fenni şartnamesi.

f — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

g — Eksiltme şartnamesi.

Şartname ve evrakı keşfiye Antalya beden terbiyesi Bölge Başkanlığında ve Nafia Müdürlüğünde görülebilir.

3 — Eksiltme 8.Haziran.942 Pazartesi günü saat 11 de Yenikapı caddesinde bölge binası içinde toplanan eksiltme komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulü ile ve vahidi fiat üzerinden yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için istehlilerin iki bin altı yüz elli liradan ibaret teminat yatırmaları ve ayrıca aşağıdaki vesikaları getirmeleri şarttır:

a — Bu işe girebileceğine dair Nafia vesika komisyonundan alınmış ehliyet veskası.

b — Cari seneye aid Ticaret odası vesikası «5653»